Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

СВОБОДА
LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рôкъ XIII. Скрентонъ, Па., Четверъ 5-го Сѣчня, 1905. Число 1. — Vol. XIII. Scranton, Pa., Thursday, January 5, 1905. No. 1.

ЧИТАЙТЕ!

Сего мѣсяця всѣ брацтва що належать до „Союза“ принимають новыхъ членôвъ вôдъ 1 до 31 лѣтъ безъ вступного а вôдъ 31 до 45 за половину вступного.

К. Кирчôвъ, предс. „Союза“.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Сѣчень

5	Ч.	10 муч. въ Критѣ
6	П.	Навечеріє Рождества, Евгенія
7	С.	Рождество Христове
8	Н.	По Рождествѣ, Соборъ Пр. Б.
9	П.	Стефана первомуч., Теод.
10	В.	Муч. въ Ником.
11	С.	Дѣтей убытыхъ у Вифл., Марк

— ЗЪ процесу судового, якій теперь веде ся въ Вашінґтонѣ, выявило ся, що майже всѣ Мормоны мають по кôлька жѣнокъ, а оденъ ихъ пастырь мае девять жѣнокъ и сорокъ пять дѣтей. Многоженьство є въ Сполученыхъ Державахъ заборонене и мабуть будуть виновники покараний. Якъ звѣсно, секта Мормонôвъ пропаґує многоженьство и мае много прихильникôвъ. [illegible] є сильно з'орґані[illegible] щосъ на способъ [illegible]хъ Мулярôвъ“, а [illegible]мъ той секты грозить [illegible] смерть.

— СПРАВА скликаня другои інтернаціональнои мировои конференцїи до Гаґи порушена президентомъ Рузвелтомъ, мабуть таки здѣйснить ся. Всѣ безъ выємки державы зголосили ся на ту конференцію, Росія лишь обѣцяла взяти въ нѣй участь доперва по скôнченю войны, а Японія застерегла собѣ, що если ся конференція буде теперь скликана, то она возьме участь пôдъ тымъ условемъ, що поки що не буде тамъ бесѣды про ведучу ся войну! Отже конференція вôдбуде ся, але поки що не знати коли.

— ЕВРОПЕЙСКІ дневники, а предовсѣмъ анґлійскі, нѣмецкі и швайцарскі упôрно розносять вѣсти, що убійця Плевого Сазоневъ, утѣкъ зъ вязницѣ и теперь пробувае въ Лондонѣ. Не знати скôльки въ тôмъ правды мѣстить ся.

— ПРИГАДУЮТЬ собѣ читачѣ „Свободы“ авантуру жѣнки саского престолонаслѣдника, Люізи, котра лишивши своихъ пятеро дѣтей, утѣкла вôдъ свого мужа-тирана, зъ учителемъ дѣтей Жѣрономъ. Люіза затужила теперь за своими дѣтьми и хотѣла ихъ вôдвѣдати, але еи не пущено до дѣтей, и прогнано зъ Дрезна. Теперь доносять часописи, що нещасна княгиня зъ розпуки, що не може бачити ся зô своими дѣтьми, вôдобрала собѣ жите.

— РОБОТА въ Чікаґо, Ил. иде добре, але и народа є много безъ роботы. Неразъ и по сто хлопôвъ стоить попôдъ шапы, чекаючи за роботою.

Иванъ Буранич.

— СТРАШНЫЙ зрôстъ умовыхъ недугъ въ Чікаґо провѣрюе директоръ тамошного заведеня для божевôльныхъ. Вôнъ выказуе, що въ Чікаґо на кождыхъ 150 особъ є одна божевôльна. За 50 лѣтъ побôльшило ся тамъ число умовыхъ недугъ въ четверо. Директоръ впевнює, що коли пôде такъ дальше, то за 500 лѣтъ половина кавказкои расы буде божевôльна, а за 200 дальшихъ лѣтъ цѣла цівілізація буде знищена. Гамôрне жите и томляча праця у великихъ мѣстахъ, безнестанні потрясеня нервôвъ, не є специяльностію лише Чікаґо. Але найважнѣйшою причиною божевôльства є, по думцѣ вченыхъ, погоня за грошемъ и выбрики, які зъ того походять. Богато жѣнокъ зô всѣхъ верствъ суспôльности зуживае свои силы ажъ до вычерпаня, а зъ того выходить вôдтакъ то, що ихъ дѣти немочні и зôвялі. Менше працѣ и бôльше вôдпочинку, жите згôдне зъ природою, менше штучне, радять лѣкарѣ на збережене здоровля людского ума.

— ГАРНЫЙ презентъ на Рôздво зробивъ своимъ пацієнтамъ др. Літелъ въ Ґленъ Фолсъ, Н. Й. Именно розôславъ помѣжь нихъ бôльше якъ 1000 срѣбныхъ лижочокъ, на котрыхъ було выписане його имя и лѣта практики. Презента тї коштували його бôльше якъ $2000.

— ВЪ Бірмінґгамъ, Ала. коли на Рôздво христіяньска громада муринôвъ була зôбрана въ церквѣ на молитвѣ, напала на нихъ банда опришкôвъ. Зачала ся стрѣлянина зъ револьверôвъ, середъ котрои згинувъ проповѣдникъ муринôвъ, двохъ діяконôвъ а шѣсть особъ зôстало тяжко покалѣченыхъ. До теперь зловлено двохъ бандитôвъ.

— ЗЪ Нового Орлеану доносять, що на Рôздво було тамъ и въ околицѣ незвычайно высоке число убійствъ. И такъ въ Новôмъ Орлеанѣ згинуло 10 особъ, пять зôстало тяжко раненыхъ середъ бійки а чотырохъ замордовано въ цѣли рабунку: въ Міссісіпі замордовано 6 особъ, зъ того 4 муринôвъ; въ Дорсвилъ замордували мурины купця Бароні, зрабували його склепъ, а вôдтакъ пôдпалили. Въ Алєнтавнъ, Ла. середъ бійки згинуло двохъ муринôвъ, а оденъ смертельно раненый. Нема що казати, гарно бавили ся на свята.

— РÔЗДВЯНА вечера для голодныхъ нуждарôвъ въ Ню-Йорку якъ що року, такъ и теперь вôдбула ся при участи тысячѣвъ и тысячѣвъ бѣдныхъ. Въ релиґійныхъ місіяхъ, въ касарняхъ поліційныхъ и всюда можна було оачити образъ, котрый цѣлкомъ не представлявъ „миру на земли“, але радше представлявъ страшну нужду, котра захопила велику верству народа, котрый на Рôздво мусить жебрати собѣ святочну вечеру. А такихъ було тысячѣ и тысячѣ. „Армія спасеня“ дала вечеру на двѣ тысячѣ бѣдныхъ. 1000 кошикôвъ зъ живностю роздѣлено помѣжь голодуючі родины, котрі просили о ратунокъ. Въ другихъ мѣсцяхъ дôстало около 6000 нуждарѣвъ святочну вечеру. Такожь многі фабриканты и промысловцѣ, котрі черезъ цѣлый рôкъ вызыскують своихъ робôтникôвъ, справили имъ безплатну святочну вечеру.

— ОДНÔЙ жѣнцѣ зъ Сенъ Луісъ, Мо. Маріи-Лявтонъ урѣело ся, що за свои грѣхи може вôдпокутувати лишь черезъ добровôльну смерть. Отже на святу вечеру, коли еще не було дома мужа, пообливала своихъ дѣтей нафтою и запалила. Коли повставъ огонь, зачала кричати черезъ вôкно о ратунокъ. Саме тогдѣ переходивъ попôдъ вôкно еи мужь а почувши еи крикъ, крикнувъ до неи, щобъ скочила черезъ вôкно. Жѣнка скочила, але забила ся на мѣсци. Тымчасомъ двоє дѣтей спалило ся на уголь.

— ВЪ цѣлôй пôвнôчнôй Америцѣ, такъ въ Спол. Державахъ якъ и въ Канадѣ дає ся вôдчувати великій бракъ воды. Фармеры мусять гнати цѣлі милѣ свою худобу до рѣки, щобы ихъ напувати. Многі фабрики, котрі запотребовують богато воды, зôстали зъ тои причины замкненї. Такъ само въ многихъ мѣстахъ, де суть електричні фабрики до выроблюваня електричности зôстали замкненї а улицѣ въ ночи не суть освѣтленї.

— ВЪ Чікаґо при будовѣ каналу заскоро експльодувавъ динамітъ, призначеный до розбитя скалы, въ наслѣдокъ чого бôльше якъ сто робôтникôвъ покалѣчило. Трохъ небавомъ померло, 12 є тяжко покалѣченыхъ а прочі легко.

— ВЪ Пітсбурґу, Па. оденъ муринъ Ферґузонъ, котрый є мѣйскимъ полісменомъ, запустивъ ся въ гру въ карты зô знакомыми муринами. Коли выгравъ значну суму грошей, перестав грати и выйшовъ до дому. Однакъ той що найбôльше програвъ, пустивъ ся за нимъ, и вхопивши камѣнь зъ дороги, кинувъ полѣсменови зъ цѣлои силы въ голову. Полісменъ упавъ трупомъ на мѣсци, а виноватець утѣкъ.

— ВЪ Потсвилъ, Па. въ тамошнôмъ шпиталю повѣсивъ ся слабый на ногу Мавтелъ. На самъ святый вечеръ скаржився ся, що йому дуже прикро, що не може бути на святахъ у родины. Въ приступѣ мелянхолії, поздиравъ зъ ноги бандажѣ и на нихъ повѣсивъ ся на ґазовôй рурцѣ. Лѣкарѣ ствердили лише смерть.

— ВЪ Мейфілдъ, Ки. арештовала поліція тамошного пастора методиского, загально дуже поважного чоловѣка, пôдъ закидомъ пôдроблюваня фальшивыхъ паперовыхъ долярôвъ.

— РОБОТА въ Микисраксъ, Па. и околици иде досыть добре.

— ВЪ Гунтінґтонъ, В. Ва. скоѣло ся въ самъ святый вечеръ страшне убійство, котре острахомъ перейняло всѣхъ жителѣвъ. Вечеромъ вертала зъ церкви одна дѣвчина зъ нареченымъ и братомъ. Коли всѣ трое переходили черезъ малый лѣсокъ, нагло давъ ся чути выстрѣлъ зъ револьвера, и нареченый дѣвчины, поцѣленый въ саму грудь упавъ безъ житя на землю. Вôдтакъ роздавъ ся другій выстрѣлъ, и на землю упавъ неживый братъ дѣвчины. По довершеню тыхъ убійствъ, злочинцѣ повтѣкали, не заподѣявши дѣвчинѣ нѣякого лиха. Злочинцѣвъ доси не зловлено, але догадують ся, що се вôдтрученї любовники тои дѣвчины.

— ВЪ бѣжучôмъ роцѣ побôльшить ся фльота Сполученыхъ Державъ о 21 военныхъ кораблѣвъ. Всѣ они суть вже на докôнченю и незабаромъ будуть спущенї на воду. Середъ морякôвъ велика радôсть, бо фльота Сполученыхъ Державъ зъ тыми новыми кораблями, буде одною зъ найсильнѣйшихъ на цѣлôмъ свѣтѣ.

— ВЪ СЕРБІИ панувала дотеперь свобода друку, однакъ новому королеви Петрови выдалось се некорисным для державы, а властиво для него самого и знѣсъ свободу пресы. Опозиційна часопись »Опозиція« въ однôй статѣ остро домагала ся покараня убійцѣвъ королѣвскои пары, але сейчасъ зôстала сконфіскована.

— ВЪ Остінъ, Тексасъ, забивъ оденъ божевôльный Индіянинъ чотырохъ людей. Коли выйшовъ за мѣсто стрѣтивъ на дорозѣ двохъ робôтникôвъ. Сейчасъ кинувъ ся на нихъ и обохъ замордувавъ ножомъ. Вôдтакъ забивъ пастиря овець. Коли люде о тôмъ довѣдали ся сейчасъ поспѣшили за нимъ въ погоню. Але Индіянинъ зачавъ до нихъ стрѣляти зъ револьвера и одного зъ нихъ положивъ трупомъ. Доперва влучный стрѣлъ положивъ конець дальшимъ убійствамъ роз бѣшеного Индіянина.

— ВЪ Ню Йорку при одной улицѣ дуже весело забавляла ся громадка Мадярôвъ на Святый вечеръ. Було тамъ пиво и горѣвка, гармонія и дѣвчата до танцю. Нагло, середъ загальнои радости роздавъ ся выстрѣлъ и граючій на гармоніи повалився ся безъ памяти на землю. Умираючого завезено до шпиталя, а поліція кинулась шукати виновника, котрый десь пропавъ. По хвили знайшли его, а запитаный о причину убійства сказавъ, що револьверъ дôставъ въ презентѣ на крісмусъ а коли його оглядавъ, вôнъ нечай но выпаливъ и забивъ його приятеля, зъ котрымъ живъ въ дружныхъ вôдносинахъ.

— ВЪ Трентонъ, Н. Дж. оденъ Италіянець, Сіньора, перебравъ ся на святый вечѣръ за жѣнку и пôшовъ вôдвѣдати своихъ знакомыхъ. Тамъ потрактували його великимъ циґаромъ наповненымъ порохомъ. Коли Сіньора закуривъ то циґаро и кôлька разôвъ потягнувъ нагло выстрѣливъ поро[illegible] покалѣчивъ йому лиц[illegible] запаливъ на нѣмъ од[illegible] Зъ великимъ трудомъ [illegible] [illegible] огонь и сильно по[illegible]ченого Сіньору вôдвезен[illegible] шпиталю. Ось до чого водить нерозважна забава.

— ВЪ Ню-Йорку [illegible] номъ зъ найбôльшихъ [illegible]пôвъ приловила поліці[illegible] молоду, дуже богато уб[illegible] жѣнку, въ хвили, коли [illegible] користаючи зъ великого [illegible]товпу покупнѣвъ, вы[illegible]гнула одной старôй жѣ[illegible] зъ киненѣ мошонку [illegible] грошмы.

Золота годинка да[illegible] Сю гарну годинку, [illegible]товану, що буде тр[illegible] добре часъ, дамо [illegible] хлопцеви або дѣв[illegible] що продасть 24 р[illegible] [illegible] центôвъ кожду. [illegible] ва годинка золочена [illegible] дôбна до золотои го[illegible] ґвар[illegible] на 25 лѣтъ. Пиши [illegible] а мы пошлемо тобѣ тихъ 24 р[illegible] оплатимо почту. Коли все продашь[illegible] шли намъ $2.40 а ми тобѣ выш[illegible] годинку зъ лянцушкомъ почтою.

CROWN SUPPLY HOUS[illegible]
Dept. 30, 163 Randolph St., Chicago[illegible]

Се золоте [illegible]
Дамо
зовсѣмъ даро[illegible]
кождому хто [illegible]
[illegible]иле на „Свобо[illegible]
неменче якъ
два доляр[illegible]
Такій дарунокъ будемо давати только тымъ нашимъ предплатник[illegible] котрі [illegible] пришл[illegible] на [illegible] гроші [illegible] найдальше до 1-го Лю[illegible] 1905 року.
Кожде перо ґварантов[illegible]

Адресъ:
Svoboda,
Box 353,
Scranton, Pa.

K-I-A **Хто зашле**
Иванови Неметови докладні адре[illegible] синôвъ и Полякôвъ працюючихъ [illegible]захъ въ Америцѣ, той дôстане [illegible] дарунокъ.
John Nemeth, 457 Washington St., [illegible]

ПРОТИ СГ[illegible]
одинокоый славяньскій агент[illegible] въ Лакована [illegible]
JOHN A. KO[illegible]
напротивъ словеньско[illegible]
OLYPHANT, [illegible]

ДАРОМЪ ДОСТ[illegible]
Нову докторску кни[illegible] бѣ цѣнні інформаці[illegible] жѣнокъ и дѣтей, [illegible] адре[illegible]
O. P. Box 265, Madison S[illegible]

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

Злинчованый.

„Завтра рано будуть оба повѣшеній!"

В такій засудъ выголосивъ Тома Булеръ, своимъ ...нымъ, прошибаючимъ голосомъ. Оба мущины, на ...ыхъ упавъ засудъ — задрожали.

...Кôлька хвиль панувала гробова тишина. Кôлька ...одражаючихъ, цѣкавыхъ и на пôвъ дикихъ лиць вы...сунулось на передъ, щобы добре приглянутись осо...бамъ, котрі завтра мають бути злинчованй.

„Єсли хто мае проти мого засуду щось запримѣ...тити, нехай говорить!" промовивъ Тома. „Хто краде конѣ, того линчуе ся!"

„И мусить бути повѣшеный", доповѣло кôлька ...грубыхъ голосôвъ.

„Такъ, высѣти!", повторивъ Булеръ. „Се знае кож...дый чоловѣкъ. Тй два також знали!" и показавъ на ...засудженыхъ. „Теперь мусять потерпѣти заслужену ...кару".

Оба засудженй представляли два рôжнородні ти...пы. Оденъ зъ нихъ бувъ высокого росту, широкоплечий, зъ довгою бородою; черты його лиця були острі. Другій стрункій, гарнои поставы, зъ гладкимъ и нѣж...нымъ лицемъ, на котрôмъ и слѣду бороды або взагалѣ ...зросту не було. Бувъ се около вôсѣмнайцять лѣт...ній молодець, якъ можна було судити по його вы...глядѣ. Оба они поселились въ Калифорніи, де загнала ...ихъ жадоба золота.

Старшій мущина приймивъ свôй засудъ смерти зъ ...незаворушенымъ спокоемъ. Але коли почувъ стонъ, який продиравъ ся зъ груди його товариша завтрѣш...ной смерти, коли побачивъ його блѣдй губы, на ко...трыхъ була выписана тревога передъ смертію, чоло ...його зморщилось зъ великои журбы. Здавало ся, що ...молодець кождои хвилѣ зôмлѣе. Чому вôнъ се учи...нивъ, того вôнъ самъ не знавъ, — але нагло вытяг...нувъ великанъ свое рамя до него, щобы його затри...мати и сказавъ:

„Товаришу, не трать вôдваги! Збери всѣ силы. Теперь буду я говорити!"

Вôнъ пôднѣсъ руку до горы. Голосный гамôръ и невдоволене запанувало на салѣ серѣдъ людей о ка...мѣнныхъ серцяхъ.

„Спокôйно!" закликавъ Тома Булеръ, котрый бувъ ...начальникомъ малои громады глядачѣвъ золота. „Кож...дый засудженый мае право говорити".

Гамôръ на салѣ вôдразу затихъ.

„Мое имя е Евальдъ Ессенъ", зачавъ говорити за...судженый. „Я мешкавъ тамъ, де попало, я бравъ те, ...мôгъ достати, — часомъ роботу, часомъ була спо...сôбнôсть дещо укра..."

Всѣ, що були на салѣ засмѣяли ся зъ того спо...собу говореня.

„Отже завтра буду повѣшеный и буду зазнавати ...супокою, що тревати ме безъ кôнця. Отже моя по...слѣдня подорожь вже недалека. Але цѣле мое жите ...переживъ я на самотѣ, самъ оденъ, тому також хочу ...тую послѣдну подорожь самъ оденъ вôдбути. Пощо маю ...передъ смертію змѣняти свои привычки? Бажавбымъ ...також знати, длячого мушу вôдбувати ту подорожь ...зъ тымъ молодымъ чоловѣкомъ.

„Бо добрала ся зъ васъ така гарна пара, босьте ...оба крали конѣ".

„Не кожда пара е парою!" вôдрѣзавъ вôнъ остро, ...оба, то вже певно нѣ. Ось глядѣть!" При тыхъ ... выпрямивъ ся въ цѣлôй своѣй высотѣ, ста...о молодого хлопця, и выглядавъ якъ велико... карлика.

...ова засмѣяли ся зôбранй люде.

„Вы хочете повѣсити сего молодця лишь длятого, ...сьте зловили його разомъ зô мною! Мене бачилисьте ...я кравъ конѣ, але якъ провинивъ ся сей малый?"

„Вôнъ вештавъ ся коло коней, вôнъ хотѣвъ ихъ ...красти!" вôдозвало ся много гнѣвныхъ голосôвъ. „Вôнъ ...е твоимъ товаришомъ въ злодѣйскôмъ ремеслѣ!"

„Се е неправда!" вôдповѣвъ великолюдъ. „Слова ...чести якъ чоловѣкъ правый, не могу вамъ дати".

При тыхъ словахъ всѣ зареготали ся.

„Але даю вамъ слово чести яко волонюга, що сей ...мальчикъ не е моимъ товаришомъ!"

Сй слова такъ смѣшно звучали, що всѣ присутні ...отѣли еще довше слухати його говореня, котре ихъ ...рядко сердечно бавило.

„Ябы хотѣвъ теперь лишь те знати, чому вы хо...чете аж двохъ повѣсити, коли и оденъ выстане. ...Чи вы коли бавили ся въ кости?"

„Певно, що бавили ся!" загомонѣли всѣ одным ...ромъ.

„Я також, и позвольте менѣ побавити ся послѣд...разъ, заки згину на шибеници!"

„Славно!" закричали многі голосы.

„Я ставляю свое жите проти того мальчика; ки...кости, хто трафить найменьше очокъ, той вы...дпôй буде жити. А вы дуже весело забавите ся, ...ла на жите и смерть".

...стала гробова тишина. Се предложене дуже ...бало ся многимъ зъ помѣжь зôбраныхъ, котрй ...во вôльный часъ забавляли ся грою въ ко...сти. Вдоволене шемране ставало що разъ голоснѣйше! аж вôдозвав ся оденъ голос: „Нехай забавлять ся въ кости въ послѣдне передъ смертію по заходѣ сонця!"

Обохъ засудженыхъ виноватцѣвъ, котрі мали шнурами повязаній руки, заведено до вязницѣ, замкнено за ними дверй, а при входѣ поставлено двохъ уоруженыхъ вартôвникôвъ.

„Я не могу умерти! Боже мôй! Боже мôй! я еще такій молодый!" зойкавъ молодець, закривавъ руками лице и гôрко плакавъ, що ажь серце рвало ся.

„Перестань выти!" забурмотѣвъ роздратованый великолюдъ. „Ты еще не вмеръ, еще жиешь, може выграешь, а я вже давно немавъ щастя въ грѣ въ кости. Я знавъ, що мене повѣсять, если мене зловлять при крадежи коней. Такій тутъ звычай въ тôмъ краю. Ну и зловили мене. Але, що ты мавъ до роботы помѣжь кôньми? Ходи, ходи мальчику до мене и скажи менѣ!"

„Мôй братъ", говоривъ молодець хлипаючи вôдъ плачу, „бувъ въ великôмъ небезпеченьствѣ, конечно потребувавъ коня, щобы утѣчи передъ поліцією, я хотѣвъ роздобути йому одного коня, прийшовъ тутъ, ну и мене зловили".

„Вôдваги, лишь не трать вôдваги, малый! Такъ, то такъ! То ты наражавъ себе самого на небезпеченьство, щобы його поратувати! Чогось подôбного я еще нѣколи въ своимъ житю не зробивъ. Що я робивъ, то робивъ все лишь для себе. Но, но, успокôй ся. Кинемо кôстьми, лишь потряси ними порядно. Я певно програю. Се буде найкрасше дѣло, котре могу бодай разъ передъ смертію зробити. Я черезъ цѣле мое жите не зробивъ ничого доброго".

„Вы есьте такій добрый чоловѣкъ!" говоривъ черезъ плачь молодець. „Я знаю, що я трусливый, але щожь я тому виненъ? Я, — я хочу вамъ вôдкрити одну велику тайну, але мусите менѣ присягнути, що не зрадите мене. Чи присягаете?"

„Такъ, присягаю!"

Молодець сказавъ йому щось по тихо на ухо.

„На Бога" крикнувъ великолюдъ, „чи се можливе?"

Вôдтакъ здивувавъ ся и завстидавъ ся, що його очи зайшли сльозами, але незамѣтно обтеръ ихъ рукою, а на лици його пробивала якась рѣшуча постанова.

„Вы чесно граете въ кости, не правда?" запитавъ молодець.

„Алежь певно, мае ся розумѣти. Ну, але теперь пробуйте заснути". Вôнъ знявъ свôй сурдутъ, розпростеръ його на земли и зложивъ на него свого товариша.

А коли його товаришь спавъ, черезъ голову великолюда переходили рôжні гадки, и вôнъ повзявъ дивну постанову.

* * *

Товпа цѣкавыхъ лиць, дивно освѣтлена поломѣнею огню, слѣдила зъ напруженою увагою рухи обохъ злочинцѣвъ, котрі готовили ся до гри въ кости. Була се гра на смерть и жите. Була се нова приемнôсть для глядачѣвъ золота, котрі суть такъ жаднй рôжныхъ дикихъ розрывокъ.

Великолюдъ дôставъ три кôстки, такъ само и молодець. Нѣхто зъ товпы не завважавъ, якъ великолюдъ незамѣтно всунувъ руку до кишенѣ и назадъ выймивъ. Три кôстки йому подали, трома кôстками гравъ. Молодець вхопивъ за чарку. Його лице було блѣде якъ у трупа, його губы дрожали якъ у слабого. Молодець потрясъ чаркою и выкинувъ на землю три кôстки.

„Сѣмъ очокъ" закричали всѣ присутні, а лица ихъ були дуже напруженй.

Теперь кинувъ великолюдъ.

„Сѣмнайцять очокъ"! закричали всѣ зôбранй и зачали щоразъ блеѣше тиснути ся.

Молодець кинувъ другій разъ.

„Чотири очка", крикнули.

Знова кинувъ великолюдъ и выпало чотырнайцять очокъ.

Теперь молодець и великолюдъ кинули третый и послѣдный разъ и першому вылетѣло знова чотыри очка, а другому шѣснайцять.

„Молодый чоловѣче!" сказавъ великолюдъ спокôйно до свого товариша, дрожачого и блѣдого якъ смерть: „Вы есьте спобôдный! Вы выкинули найменьше очокъ".

Вôдтакъ звернувъ ся до присутныхъ и сказавъ: „Чи моя правда?"

„Такъ!" вôдповѣли всѣ.

„Чи чесна була наша гра?"

„Такъ!"

„Отже до побаченя завтра рано пôдъ шибеницею!" сказавъ въ послѣдне грôмкимъ голосомъ великолюдъ.

Одну хвилину дививъ ся на блѣде лице товариша а вôдтакъ вôдвернувъ ся щобы не почути слôвъ його, котрый сказавъ: „Вы грали фальшивими кôстками, щобы мене выратовати".

„Я гравъ цѣлкомъ чесно!" вôдповѣвъ великолюдъ.

Въ тôй хвили захитавъ ся молодець на ногахъ, и зъ великого напруженя стративши силы, упавъ безъ памяти на землю.

Люде, що стояли доокола, поспѣшили йому на помôчь, а коли розпиняли сурдутъ, зъ острахомъ и здивованемъ спостерегли, що се була перебрана жѣнка.

„Такъ, такъ, я знавъ о тôмъ, що се жѣнка, сказавъ великолюдъ, а до того еще незамужна жѣнка. Встыдъ и соромъ вамъ если хочете єи безборонну повѣсити".

Зôбранй окружили виноватцѣвъ тѣснымъ перстенемъ.

„Поволи люде, осторожно, уважайте на ню, она е слабосильна!" говоривъ придавленимъ голосомъ великолюдъ. „Вôдведѣть мене геть звôдси!"

Звязали йому руки наново, завели до вязницѣ. Цѣлу нôчь не зажмуривъ ока. Вôнъ бувъ вдоволеный, що гравъ фальшивими кôстками, котрі були выповненй оловомъ. Вôнъ всѣхъ зôбраныхъ ошукавъ, але ей не мôгъ ошукати. Она пôзнала вôдъ разу, що вôнъ гравъ фальшивыми кôстками. Але, що се значить супроти сего вѣчного супокою, якій жде його завтра.

* * *

На дворѣ стало розвиднювати ся. Товпа народа стояла зôбрана пôдъ деревомъ, зъ котрого звисавъ шнурокъ закôнченый ключкою.

Блѣдый и неповорушный, немовъ закостенѣлый стануВъ великолюдъ пôдъ деревомъ, а на шию заложено йому силку.

„Пôднести до горы!" роздавъ ся выразный и острый голосъ.

Великолюдъ пустивъ ся въ свою послѣдну подорожь.

Глядачѣ золота довго помѣжь собою говорили, що нѣколи не бачили еще такого мирного и щасливого выразу лиця у злинчованого чоловѣка, якъ власне у того великана.

Якъ злодѣй въ ночи, такъ само щезла и она. Нѣхто не знавъ де она пôшла. Коли настав день, була вже далеко, а все ще плакала и плакала ажь серце роздирало ся, и молила ся за чоловѣка, котрый за ню смерть приймивъ.

Перевѣвъ зъ нѣмецького Ж. Б.

Протестъ!

Мы подписанй гр. к. священики, протестуемо против рабôвничого нападу на парохію руску въ Jersey City, N. J., котрого доконавъ о. Обушкевичь, въ неприсутности хорого тамошного священика о. Николая Пôдгорецкого:

о. Корнилій Лавришинъ, Shenandoah, Pa.
о. Иванъ Констанкевичь, Shamokin, Pa.
о. Михаилъ Балогъ, Windber, Pa.
о. Йосифъ Чаплиньскій, St. Louis, Mo.
о. Иванъ Велигорскій, Hazleton, Pa.
о. Николай Стефановичь, Pittsburg, Pa.
о. Василь Гривнякъ, Syracuse, N. Y.
о. Стефанъ Макаръ, Mt. Carmel, Pa.
о. П. Понятишинъ, Ramey, Pa.
о. П. Тимкевичь, Yonkers, N. Y.
о. Орестъ Злоцкій, Lansford, Pa.
о. Несторъ Дмитрôвъ, Northampton, Pa.

Богъ предвѣчный народивъ ся!

Святочне представлене

„Вефлеемскои ночи"

вôдбудесь

въ Йонкерсъ, Н. Й.

дня 7. Януара въ перший день Рôздвяныхъ Святъ.

Въ представленю буде брати участь больше, якъ 50 осôбъ.

Представлене буде тревати бôльше, якъ три годины.

Пôдчасъ представленя буде спѣвати ся найкрасші коляды на два три и чотыри голосы.

Перший актъ есть такъ порушуючій, що, сподѣемось, не буде нѣкого такого, котрый бы не заплакавъ.

Послѣдна вôдслона четвертого акту есть повна духа побожности и покоры.

Крôмъ того, що само представлене есть дуже занимаюче, каждый, хто прибуде подивитись, буде бачити давнй, старосвѣцкй одежѣ, на котрй театральный кружокъ церкви св. Михаила ложить великй грошѣ.

Взагалѣ представлене „Вефлеемскои ночи" буде пôдъ каждымъ взглядомъ надзвычайно цѣкаве и поучаюче. Тому запрошуемо на се представлене всѣхъ нашихъ братôвъ Русинôвъ такъ зъ близька якъ и зъ далека.

Цѣна тикетôвъ:

Перший мѣсця $1, другй 50 цнт., третй 35 цнт.

Памятайте на

„Рускій Народ. Фондъ въ Америцѣ"!

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

Лист изъ Старого краю

Віденський парляемент

уже покінчив сві передсьвяточні наради і аж по Різдвяних сьвятах зійдеть ся мабуть знов. Треба сконстатувати, що отся осінна сесія парляменту не принесла абсолютно ніякого пожитку. Цілий час заняла обструкційна дискусія над промовою президента міністрів Кербера, дискусія яка ані не прояснила ситуації ані загалом не принесла нікому нічого. От пустомельщина, а „даром говорити, се приемність дурнів", як каже приповідка.

Лиш одно виказала отся сесія, що правительство щораз більше тратить довіре у всіх послів. Хитрий Кербер певне не був би скликав парляменту, колиб не та біда, що правительству треба гроший. От і задумав я таку штуку: вніс у парляменті правительственне предложене, аби на запомоги для діткнених елементарними нещастями ухвалити 15 і пів міліонів корон, а на покрите недобору в касі правительства 69 міліонів, але так, аби обі сї справи трактувати разом. Рахуба була така, що коли посли схотять зробити щось доброго для населеня, то ухвалять тих 15 і пів міліонів, а ухваляючи се, ухвалять також для правительства 69 міліонів, бо-ж обі справи получені разом. Як бачите, з правительства лихвар, якого ще сьвіт не бачив, бо за 15 і пів міліонів для народу жадати 69 міліонів для себе значить брати 445 прц. Такого проценту не бере ніякий лихвар на сьвіті. Але стало ся те, чого певне не сподівав ся Кербер. Бюджетова комісія 29 голосами против 14 відкинула проєкт правительства, аби обі повисші справа лучити разом і ухвалила лиш запомогу для діткненого елементарними нещастями населеня. Діставши такий поличник, Кербер відложив парляментарні наради на посьвятах і тепер думае, що далї робити.

Мумії рушають ся!

В Австрії побіч парляменту або Палати Послів урядує також Палата Панів, якої задача приймати або відкидати ухвали Палати Послів, а аж тоді, коли вона прийме якусь ухвалу, передаеть ся її до цісарської санкції. До тої Палати Панів належать по части великі магнати з роду в рід, а по части цісар покликае до неї доживотно ріжних „заслужених мужів" з поміж богатої аристократії та буржуазії. Є се, сказатиб—музей живих мумій, яким уже давно вижерла мозок і серце традиційна кастовість і які не вміють нічого зрозуміти ані відчути, крім своїх важних інтересів. Вже те дуже зле, що такі мумії мають у державі таке значіне, що можуть ударемнити найліпші ухвали найліпшого парляменту,—але муміям і того не досить і вони видячи, що парляменг не здібний до праці, зачинають рушати ся з ріжними проектами, аби ограничити й ту дрібку свободи, яку мають народи Австрії.

По австрійським законам кожда провина, — сповнена друком, іде перед суд присяжних. Се муміям з Палати Панів не дуже подобало ся і от недавно поставили вони у себе внесене, аби образу чести, сповнену друком, судив суд звичайний тай, аби за таку образу чести, сповнену друком, накладати богато висші кари, як доси приписував закон. Отсей проект оправдувано тим, що тепер намножило ся богато ґазет, які лише з того жиють, що нападають на честь приватних людий, аби ті їм окуплювали ся, а суд присяжних трудно аби засудив редактора за образу чести, а як і засудить, то лиш на малу кару. Що е ґазети, які жиють з такого розбою чужої чести, се правда, — але проект Палати Панів мав би властиво иньші наслідки. Колиб він увійшов у жите, то тоді стала би зовсїм неможлива критика самоволї та над'ужить правительственних орґанів, які в Австрії, а особливо в Галичині обходять ся з людьми дуже не по людськи, бо за кожду таку критику урядник запізвав би редактора за образу чести перед звичайний суд, а ц. к. судья певне засудив би за образу чести свого товариша — урядника. Таким чином Палата Панів хоче ограничити й ту дрібку свободи, яку мае тепер преса в Австрії.

Не подобало ся також Палаті Панів, що в парляменті нема порядку, от один з них подае проект, аби змінити реґулямін парляменту в той спосіб, щоби обструкція не була можлива.

Певна річ, що оба сї проекти не будуть мати практичного значіня, бо парлямент навіть не буде радити над тим, але вже сам факт, що такі мумії підносять голову і хотять своїм зловіщим краканем викракати смерть і тим невеличкам свободам, які маемо в Австрії,—сьвідчить про те, який вітер віе в нашій „габсбурській вітчині".

Для Русинів нема гроший!

Перед кількома днями була в міністра Гартля депутація руських студентів під проводом посла Романчука в справі заложеня руського університету у Львові або бодай на разі правничого виділу. Тій депутації відповів міністер, що на університет нема гроший, але за те він готов кільком молодим людям, котрі покажуть ся сего гідними, дати стипендії, аби вони могли приготовити ся до університетських катедр. Вправді Русини платять податки, але на їх потреби все таки правительство не мае гроший, хоч на італійський правничий виділ в Інсбруку (Тироль) найшли ся гроші, дармо, що Італійців у Австрії є дуже мало, так що Русини закидали би їх шапками.

А знаете, чому для Італійців є гроші, а для Русинів нема?

Бо Італійці такий уже з природи револю̀ційний нарід, що на кожду, хоч би й найменьшу кривду відповідає силою, і то не кулаком, але револьвером або штилетом і радше впаде трупом, віж попустить зі свого. А наші Русини такий знов „розважний" і „холоднокровний" нарід, що чим його сильнїйше бити, тим він покірнїйший, а руські політики ще його навчають: заховуйте ся спокійно, бо коли нас так дусять без ніякої вини з нашого боку, то що-ж доперва було би, як би ми, борони Боже підвесли руку на наших гнобителів. Ось чому для других е все, а для нас нема нічого...

Угодова політика руських соймових послів

починае стягати на себе невдоволене в краю, яке поки-що проявило ся на двох вічах, в Мостисках і у Львові, на яких названо ту політику помилкою і завізвано руських послів так у соймі як і в парляменті до найострійшої опозиції. Чи се справедливе невдоволене проявить ся в цілій Східній Галичині, поки-що не знати.

З Росії

довший час уже розходять ся по цілім сьвіті вісти про близьке надане конституції. Від коли по смерти міністра Плеве, якого заслужено розірвала бомба революціонера,—став міністром внутрішних справ Святополк Мірский, повіяло в Росії трохи свобіднїйшим духом. Декого випустили з засланя на свободу, дали трохи свободи пресї, позволили навіть земствам (є се автономічні повітові орґанізації шляхти) радити про зміну відносин у Росії. А всї ті полекші услужна заграничиа преса розтрублювала по цілім сьвіті, представляючи все в як найгарнїйшим сьвітлї. Одним словом: туй-туй і в Росії спокійно, без революції пропаде абсолютизм.

А тимчасом знаете, що все то значить? Один нелеґальний російський листок, який видають російські еміґранти в Берні (Швайцарія), доніс недавно, що уряд так попустив тому, аби про Росію розійшла ся по цілім сьвіті добра слава тай аби наслідком того лекше правительство могло від німецьких та французьких капіталістів дістати позичку в сімі кількасот міліонів франків, якої з огляду на кошти війни дуже потребуе. Власне через війну дістати позичку було дуже трудно і тому правительство забавило ся в свободолюбність. Тепер інтерес із позичкою майже залагоджений і леда день сподівають ся в Росії страшної реакції.

Сю звістку потверджуе також один український учений з Москва, який писав недавно до Львова, аби йому як найшвидше вислали ріжні українські книжки, яких йому треба, бо кождої хвилї сподівають ся реакції, а тоді книжок не пустять.

Що вся та свободолюбність, се лиш туманене легковірних, видно хоч би з того, що уряд не позволяв видавати по українськи ґазети, хоч подано кілька просьб в тій справі, а також цензура лютуе над українськими виданями гірше, як доси.

О, ні, так легко свобода не дістаеть ся. Все і всюди мусїли і мусїти муть окуплювати її люди власною кровю!..

13 грудня 1904 М. Л.

ДОПИСИ.

Зъ Scranton, Pa.

Просимо ласкаво умѣстити слѣдуючу допись вôдъ нашого брацтва, въ найближшомъ числѣ „Свободы" яко орґанѣ Р. Н. Союза, якъ слѣдуе:

Кожда орґанѣзація, якъ также и певнй бр. злученй зъ якоюсь орґанѣзац. маютъ певнй цѣлы, а тымъ самымъ маютъ тоже право до обсягненя своихъ цѣлей. Цѣль орґ. Р. Н. С. досягнути за строгу повинность чуе ся обовязанымъ потримати и наше брацтво св. Пророка Илии вôддѣлъ въ „Союзѣ" 40, котре до теперь числитъ высше 150 членôвъ, а тое хоче потримати и на дальше. Своимъ путемъ меже иншими обовязками, старае ся побольшати число членôвъ. Меже членами воздержовати одно-спасительну вѣру нашихъ отцѣвъ и праотцѣвъ, т. е. вѣру православну-христіянску католическу, и зъ добрымъ прикладомъ старае ся еще и тыхъ членôвъ до орґ. Р. Н. Союза притягати, котрй до сего часу въ жадной орґ. не стоять. Въ нашомъ намѣреню за святу повинность тримаемо го, щобысьмо берегли такъ свою руску народность якъ и нашу вѣру передъ всякими потаемными або на пôвъ потаемными, якъ также въ конци и передъ цѣлкомъ явными акціями котрй хотѣлибы нашу руску народность, и нашу святу вѣру на больше партій, або на якісь новй секты роздробляти.

Въ нашôмъ спокойнôмъ и тихôмъ мѣстѣ найновѣйшими часами „нѣкій" збанкрутованый ремѣсникъ (столярь), дуже дере ся розголошувати якусь нову секту звану „штундизмъ". Той рабъ Божій зъ менше або больше „колесами" въ своей головѣ (о скôлько се можна головою назвати), свои бунтаціи почавъ въ той спосôбъ, що одного красного поранка, смиренно присунувъ ся до дому одного нашого парафіянина М....... на Pine Brook, представляючи себе „рускимъ" чоловѣкомъ и якимсь христіянскимъ проповѣдникомъ, въ доказъ чого указавъ на своихъ грудяхъ крестъ, себъ-то знамя доброго христіянина. (Познѣйше-же, якъ знаемо зъ достовѣрныхъ фактôвъ того самого креста, за знамя Христ. идеи цѣлковити признати не хотѣвъ называючи Его шибиницею, образы св. богомазами, Пречисту Дѣву Марію звычайною женою, котра мала больше дѣтей, и тымъ подобнй рѣчи.) Зъ тимъ-то отже крестомъ на своихъ грудяхъ, после всказôвокъ добродушного п. М......., выбравъ ся вôнъ ласкаво посѣтити нашихъ Скрентонскихъ русинôвъ. Больше разôвъ появлявъ ся вôнъ въ нашой церквѣ св. Иоана Крестителя, сѣдаючи въ передной лавцѣ зъ потаткою въ рукахъ, и де на велике зачудоване, нѣколи не перекрестивъ ся.

Въ недовгôмъ вôдтакъ часѣ, на улицяхъ по стовпахъ телеґрафічныхъ видѣли мы, меже иншими адвертайзментами, де були анонсованй расы добрыхъ коней, танього мыла, дешевой віски и карточки зъ образомъ помянутого раба зъ вôдозвою (розумѣе ся ко легкомыснымъ русинамъ), на якісь зборы, на котрыхъ обѣцювавъ вôнъ показовати задармо и образки. Коли уже ся слушателѣ а взглядно позерателѣ зôйшли, тогды зачавъ вôнъ вôдъ нихъ колектовати грошѣ, складаючись смирненько, що его то „коштуе". Мы думали що сей рабъ Божій тымъ способомъ хоче лишь матерьяльно ошукати русинôвъ, но теперь дôйшли мы до того заключеня, що се только формальность була, щобы тымъ способомъ годенъ вôнъ зôбрати около себе громадку легкомысныхъ русинôвъ и ихъ обманювати лже ученемъ „штундизма". На доверше не своей нетактовной бунтаціи, свѣдчитъ и сей его не смиренный поступъ, коли вôнъ въ недѣлю по Сл. Божой меже зъ церкви выходячихъ богобойнымъ народомъ, роздававъ вôдозвы зъ заявленемъ що мавъ-бы дуже велику охоту диспутувати о св. писмѣ (хотѣвъ бы грати нѣбы ролю Мартина Лютера, но зъ порожною головою.) Если бы сей збанкрутованый ремѣсникъ хотѣвъ зъ показованемъ образкôвъ вôдъ русинôвъ Скрентонскихъ пару центôвъ выдурити, тогды бы мы еще мовчали, (бо рѣчь звѣсна, що въ Америцѣ не бракъ всякого рода обманщикôвъ), но коли видимо що вôнъ найдорожшіи для насъ рѣчи, т. е. вѣру и обрядъ нашъ восточный потупляе, не можемо въ виду сего замовчати, а тымъ самымъ не пôдняти слова въ интересѣ нашихъ прадѣдныхъ сокровищь, въ тôмъ намѣрѣ, щобы остеречи нашихъ братôвъ русинôвъ, вôдъ такихъ лже проповѣдникôвъ „штундизма", або вôдъ якой инной другимъ именемъ прозваной секты, яко найбôльшого ворога нашой св. вѣры, обряда и руского языка, бо рускій языкъ незаслуживъ того, щобы „нѣякй" лже-учителѣ осквернѣли его зъ пропаґованемъ фальшивыхъ наукъ.

Отсе мы предложили въ короткости тогочасну галуцинацію штундизма въ Сренгонъ, формально лише зъ тымъ намѣренемъ щобы дати Вамъ до пôзнаня братя русины (особливо скрентонскй), о скôлько ся нова „секта" есть для нашого руского народа не вôдповѣдна, а тымъ самымъ загрѣти Васъ до едности, держачись девиза въ „едности сила", а также щобысьмо могли и на дальше цѣлы такъ Р. Н. Союза, якъ и нашого брацтва, въ нерозрывнôмъ злученю потримати.

Просимо також Впов. редактора „Свободы" щобы въ интересѣ нашого брацтва схотѣвъ ласкаво подрôбнѣйше пояснити членамъ Р. Н. С. сю галуцинацію того-часного „штундизма", и зъ своими замѣтками выявити особистй погляды, въ якомъ свѣтлѣ задивляесь Вôнъ на се нове, на Американской руси „безголове"!

Сердечно здоровлю всѣхъ братôвъ русинôвъ, особливо же членôвъ Р. Н. Союза.

Въ имени брацтва св. Пророка Илии вôддѣлъ 40 въ Скрентонъ, Па.

Ив. Лежиньскій, предсѣдатель.

Зъ Олифанту, Па.

Въ Недѣлю, 25-го с. м. вôдбуло ся тутъ посвячене православного цминтара. Декотрй православнй ходили цѣле рано помѣжь людей та намавляли ихъ, щобы до нихъ пристали то будуть спасенй... Але якось нѣхто не спѣшивъ ся, та не слухавъ ихъ лестныхъ слôвъ, бо каждый собѣ подумавъ, що если буде въ той вѣрѣ жити въ якôй е и сповняти всьо що треба, то и такъ може бути спасеный. Остерѣгаю всѣхъ братовъ Русинôвъ, щобы не торгували вѣрами якъ жиды товаромъ, але вмѣсто сварити ся за вѣры, щобы ся брали до науки. Также остерѣгаю всѣхъ передъ одною женою, що пристала на православіе а теперь не дае нѣкому черезъ улицю перейти, але Полякомъ вызывае. То она сама мала мужа Поляка и була Полька. На посвяченю було людей дуже мало, навить всѣ православнй не посходились. Кажуть, що тому, бо декотрй зъ тыхъ, що перше перейшли на православіе теперь вôдстали и прилучились до партіи о. Обушкевича. Ш. Л.

KI-B

Война.

Где и якъ вона ведеть ся? Хто ен выграе? Якъ великй Росія и Японія?

Хто хоче мати вôдповѣдь на сй пытаня, най пришле менѣ въ письмѣ на 30 цнт. стемплей а я вышлю ему книгу 12 цалей широку и 15 довгу зъ калами и описанемъ цѣлого свѣта, изъ котрой обо всемъ довѣдае ся.

При тôмъ даромъ пошлю Рахунковы Таблицю, поученя о мѣрахъ и ва... и Почтовый Катехизмъ.

Тоже спродаю краснй образы зъ войны: якъ козаки бють Японцѣвъ, кольоровой фарбѣ и много иншихъ 25 цнт.

Образ. Календарѣ на 1905 рôкъ, 30 и 45 цнт.

Пишѣть на адресъ:

M. J. MURIN,
231 Ashburton Ave., Yonkers

— Хочете безпечно и скоро з... старого краю, або спровадити ... краю, купѣть собѣ шифкарту ... Nemeth-a, 457 Washington St. N...

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

„SVOBODA“
(LIBERTY)
THE RUTHENIAN WEEKLY
published every Thursday
at 209 Linden Str., Scranton, Pa.

JNO. J. ARDAN,
Publisher and Editor.

Terms: Two dollars a year.

Established 1893

UNION LABEL 23

Advertising rates furnished on application.

Entered as second-class matter July 16 1903 at the post office at Scranton, Pa. under the Act of Congress of March 3, 1879.

„Свобода“

часопись для руского народа въ Америцѣ и орґанъ „Р. Н. Союза“, выходить що тыждня въ Четверъ и коштує:

Въ Америцѣ на 12 мѣсяцѣвъ....$2.00
До старого краю на 12 мѣсяцѣвъ $2.00
Въ Америцѣ на 6 мѣсяцѣвъ....$1.00

Галичане можуть замовляти „Свободу“ черезъ Книгарню Шевченка ул. Чарнецького 26, Львôвъ.

Оплачувати ґазету треба все-гда зъ горы.

Грошѣ треба посылати въ реджістрованôмъ листѣ, або черезъ експресовый, або почтовый money order (мони ордеръ). Money order, то є карточку, котру дôстанете вôдъ почтаря або аґента на експресовôмъ офисѣ, пôшлѣть намъ, бо безъ того мы не годни грошей дôстати.

Адресъ:
„SVOBODA“
Box 353,
SCRANTON, PA.

Хто хоче, щобы єго адресъ змѣнити мусить подати намъ, кромѣ нового, також свôй старый адресъ.

Христосъ Раждаєть ся!

Всѣмъ Читателямъ и Прихильникамъ „Свободы“ желаємо веселыхъ Святъ Рождества Христового и щасливого Нового Року!

Нынѣшне число „Свободы“ обнимає 16 сторôнъ друку.

Зъ отсимъ числомъ починає „Свобода“ тринайцятый рôкъ свого истнованя.

Якъ давно, такъ и въ будучôмъ роцѣ буде „Свобода“ стояти на сторожи правъ руского народа въ Америцѣ, буде выступати проти всего що шкодливе его розвоєви, завзывати его до орґанізацiи и буде помагати ему отрясатись зô слѣдôвъ оставленыхъ на нѣмъ вѣковою неволею въ старôй вôтчинѣ. Въ тôй цѣли буде познакомлювати его зъ тутешнымъ житємъ, его добрыми и злыми сторонами, зъ житємъ у нашôй вôтчинѣ та подавати всякй бѣжучй новости. Кромѣ сего для поуки и забавы бу[де] подавати менчй або бôльшй поучаючй статѣ, оповѣданя, поезiи и т. п. Все [с]розумѣє ся, о стôлько о[ск]ôлько дозволять рамы на[шо]го выдавництва.

[...]ь трактованю рôжныхъ [...]въ буде безсторонною; [...] стояти не по тôй сто[ронѣ] де бôльшость, але по [тôй] е справедливôсть и [правда]...

[„Свобо]да“ буде въ бѣжу[чôмъ роц]ѣ выходити всегда точно разъ на тыждень, такъ якъ и въ роцѣ минувшôмъ. Минувшого року выходила „Свобода“ точнѣйше якъ котранебудь друга часопись для руского народа въ Сполученыхъ Державахъ. „Свобода“ выдала въ протягу 1904 року 52 чиселъ, зъ тихъ Рôздвяне и Великодне на 12 сторонахъ друку а ювилейне (про котре похвально выразились навить нашй краєвй часописи) на 20 сторонахъ друку. Тимчасомъ „Правда“ выдала всего 49 чиселъ, „Свѣтъ“ 47 чиселъ а „Американскій Русскій Вѣстникъ“ лишь 45.

Свобода напечатала бôльше популярно-науковыхъ статей та оповѣданъ якъ котра небудь друга часопись и давала менче мѣсця полемiцѣ якъ другй часописи, зъ выємкомъ може „А. Р. Вѣстника“.

„Свобода“ посилалась точно всѣмъ предплатникамъ и скаргъ на неточность въ тôмъ зглядѣ було дуже мало. Єслижь була коли яка неточнôсть, то звычайно причиною сего були або почта, або самъ читатель, або мѣсцевый секретарь а лишь въ вынятковыхъ выпадкахъ адмiнiстрація „Свободы“.

Число предплатникôвъ „Свободы“ не лишь зъ помѣжь членôвъ Союза, але и тихъ, що до „Союза“ неналежать значно збôльшилось и все збôльшаєсь, помимо сего, що „Свобода“ стоить осôбнякомъ, не має нѣчо спôльного зъ жадною другою „рускою“ часописею въ Сполученыхъ Державахъ, и що тiижь ворожо выступають противъ неѣ.

Що „Свобода“ не дармо друкуєсь та має прихильникôвъ мѣжь рускимъ народомъ показують кромѣ другихъ рѣчей ось хочь бы такй листы до редакцiи:

„Я дуже радо маю охоту оплачувати вашу газету, бо тôлько вона одна має пожитокъ для руского народа, але позаякъ мавъ ємъ конечнй потребы грошевй и выдатки конечнй, то ажь теперь засилаю вамъ вашу належитôсть.“

„Посилаю вамъ щиролюбяче поздоровлѣнє и прошу васъ посилайте менѣ „Свободу“, на котру засилаю два доляры напередъ. Я дуже радо читаю „Свободу“, бо вы ведете рускій народъ впередъ. Хоть якъ газета „Свобода“ має дуже ворогôвъ и вы пониженй вôдъ москвофiлôвъ, но вы на то недбайте ничь.“

„Дякую вамъ вôдъ коли взяв ємъ ся читати „Свободу“ и маю охоту читати далѣ, а за тоє що въ Канадѣ нема професора руского то и дѣти беруть ся читати руску „Свободу“.

„Подаю вамъ до вѣдомости, що я вже теперь перейшовъ въ инше мѣсце и прошу змѣнити менѣ адресъ. Прошу пришлѣть „Свободу“ якъ найскорше, бо я безъ неи не можу бути“.

Тй чотыри листы се лишь незначна частина сего признаня, яке достає „Свобода“ вôдъ своихъ читачѣвъ. Достали мы ихъ въ послѣдныхъ кôлькохъ дняхъ. А коли такъ наглядно видимо, що народъ цѣнить працю „Свободы“, що ряды еѣ прихильникôвъ а заразомъ прихильникôвъ рускои справы зростають — серце росте въ груди и дѣтинячою играшкою вважаємо крики ворогôвъ та шлемо дальше мѣжь Русинôвъ ихъ стару знакому „Свободу“, щобъ ихъ разомъ лучила, вчила вырозумѣлости и згоды, щобъ ихъ веселила и вчила розуму, просвѣчала, та загрѣвала до працѣ для добра поневоленои Руси-Украины!

Нова бѣда на імiґрантôвъ.

Навить и „вольный“ американьскій робôтникъ починає вôдчувати, що положене его зъ року на рôкъ погôршаєсь, стає тяжшимъ. Та на жаль вôнъ ще не додумавъ ся до того, що є причиною его бѣды, а американьскй капiталiсты, котрымъ на тôмъ залежить. щобы робôтникъ не знавъ свого правдивого положеня, сейчасъ ему трублять: „се імiґранты тому виннй. Але мы то пофiксуємо, мы будемо боронити интересôвъ американьского робôтника противъ напливу чужинцѣвъ“. Ну, и сейчасъ вносять въ конґресѣ рôжнй проекты для обмеженя імiґрацiи а американьскій робôтникъ тѣшить ся, що знову все буде all right и дальше засипляє зъ тою солодкою думкою, що вôнъ сынъ вôльнои Америки, та що его представителѣ не дадуть ему „пропасти“. Послѣдный рôкъ бувъ загаломъ досить лихій, на чѣмъ скористали не мало тутешнй соцiялiсты, тому, щобы противодѣлати сему, капiталiсты внесли въ конґресѣ кôлька проектôвъ для обмеженя імiґрацiи. Найцѣкавѣйшимъ зъ нихъ для насъ є проектъ пенсилвенiйского конґресмена зъ околицѣ Скрентону В. Канела, того самого, за котрого такъ побивались москвофульскй головачѣ, та котрого такъ выхвалювала якъ приятеля робôтникôвъ и его образъ друковала москвофiльска ню-йорска казета. Отже той самъ В. Канелъ, хоче, щобы таке право було ухвалене, щобы кождый імiґрантъ нѣмъ єго выпустять на американьску землю, заплативъ податку 3 доляры въ протягу 24 годинъ. Три доляры въ американьскихъ грошахъ сума невелика, але для бѣдного імiґранта та сама сума (15 коронъ) покаже ся таки значною тимъ бôльше, що многй люде заледви тôлько грошей мають, щобы доѣхати до свои родины або тамъ де мають адресы.

Друге важне право, яке п. Канелъ хоче щобъ було ухвалене є те, щобы на Елисъ Айлендъ (въ Каселґардъ) змѣнку грошей, удержуванє реставрацiй, перевôзъ пакункôвъ и т. п. вôддати на контрактъ тому хто найбôльше заплатить. Послѣдными роками все тѣ залагоджувавъ тутешный урядъ черезъ своихъ урядникôвъ и о скôлько можливо дбавъ о се, щобы імiґрантôвъ не кривдили. Єслижь право п. Канела зôстане ухвалене, то той хто буде мати контрактъ буде здирати імiґрантôвъ що ся влѣзе, щобы вôдобрати свои грошѣ заплаченй за контрактъ и кромѣ того якъ найбôльше заробити.

П. Канелъ хоче также, щобы анархiсты, нiгiлiсты та особы, що вызнають або ширять погляды проти авторiтету права и уряду або установленого порядку въ суспôльности, и тй що въ якій другій спосôбъ не є добре розположенй до уряду Сполученыхъ Державъ — не могли дôстати горожаньс ихъ паперôвъ, а навить єслибъ дôстали папери а опôсля показалось, що они держать ся такихъ поглядôвъ — ихъ право горожаньства має бути вôдъ нихъ вôдôбране.

Наконець п. Канелъ предложивъ ще много другихъ параґрафôвъ, на пôдставѣ котрыхъ, єслибъ зôстали принятй, буде дуже легко першого лѣпшого імiґранта не пустити до Америки и вôдôслати назадъ до краю.

Головный комiсарь імiґрацiйный радить знову, щобы не впускати до Америки жадного імiґранта, котрый не має пашпорту. Кождый зъ насъ знає якъ тяжко дôстати пашпортъ въ Галичинѣ або на Угорщинѣ, а тимъ самымъ можна собѣ подумати якй наслѣдки булибъ такои ухвалы. Ще бôльше дôткнулабъ ся ухвала імiґрантôвъ зъ Росiи, зъ котрыхъ лишь невелика частина ѣде зъ пашпортами а другй просто утѣкають.

Чи такй законы зôстануть ухваленй, поки що не знати, певне лишь те, що навить хотяй бы ихъ и ухвалено, то зъ сего не булобъ полекшѣ для американьскихъ робôтникôвъ а лишь несправедливый тягаръ для імiґрантôвъ. Нашй імiґранты, загаломъ беручи, теперь вже не обнижають платнѣ такъ, якъ се було въ початкахъ імiґрацiи. Противно, они жадають доброи заплаты, але працюють совѣстно, и не боять ся тяжкои працѣ такъ якъ американьскій робôтникъ а своєю ощадностiю и солiдарностiю причинились вже неразъ до побѣды робôтникôвъ въ часѣ страйкôвъ, що признають навить американьскй безсторонній писателѣ.

Исторія однои дописи.

На 3-ôй сторонѣ нынѣшного числа надрукована допись вô Скрентонъ, Па., котра вымагає поясненя. Допись я прислана ще при кôнци Септембра 1904, друкована доперва теперь тому, що авторъ закидає въ нѣй певнôй личности обманьство и другй негарнй рѣчи, за що я не хотѣвъ брати на себе вôдвѣчальности. Колижь авторъ дописи въ имени свого братства настававъ, щобы сю допись друковати — я зажадавъ, щобы урядъ братства давъ заруку, що буде за допись вôдповѣдати на выпадокъ, єслибъ оскорбленый чоловѣкъ вôднѣсъ ся зô скаргою до суду. Урядъ братскій не хотѣвъ сего зробити та разъ-вразъ вôдносивъ ся до головного уряду „Союза“, щобы той вплынувъ, абы допись була друкована. Тодѣ я предложивъ головному урядови, щобы выславъ зъ помѣжь себе одного чоловѣка для розслѣдженя справы на мѣсци зъ тимъ, що половину коштôвъ понесу я, другу половину братство св. Илiи. Тимчасомъ бр. св. Илiи, вôддѣлъ 40. Р. Н. Союза и на се не пристало а зажадало вôдъ головного уряду Союза безусловного надрукованя сеи дописи въ орґанѣ „Свободѣ“, инакше зô Союза выступить. Въ наслѣдокъ сего головный предсѣдатель „Союза“ приславъ до редакцiя „Свободы“ таке порученє: „Допись Скрентоньску помѣстѣть конечно и дословно а копiю пришлѣть менѣ. Зробѣть увагу, що не вôдповѣдаєсь за ню; нехай п. Лежиньскій вôдповѣдає самъ“. На тôй пôдставѣ и выдрукована ся допись а редакцiя „Свободы“ вôльна вôдъ всякои за неи вôдвѣчальности.

Дотычно апострофы до мене, щобы „пояснити членамъ Р. Н. С. сю галуцинацiю тогочасного „штундизма“ и зъ своими замѣтками выявити особистй погляды, въ якôмъ свѣтлѣ я задивляюсь на се нове на Американьскôй Руси безголове“ — скажу, що сею апострофою п. Л. и люде. котрыхъ вôнъ репрезентує, противорѣчать своему недавному поступкови. Коли въ „Свободѣ“ появилась статя про штунду, просили, щобы такихъ рѣчей бôльше не друковати, бо они не мають интересу для членôвъ „Союза“. Теперь знову противно хотять, щобы пояснити що є штунда. Якъ се розумѣти? Крôмъ сего мушу заявити, що таке бажанє переходить компетенцiю навить предсѣдателя вôддѣлу Союза. Рôвножь не бачу причины на жаданє тои самои власти, публично выявляти моихъ особистыхъ поглядôвъ не лишь на сю, але и на якунебудь другу справу, инакше моглобъ дôйти до сего, що предсѣдатель котрогось вôддѣлу урядово зажадавъ бы, щобы я публично заявивъ, що ѣмъ на обѣдъ, коли встаю рано, коли иду спати и т. п.

Хто-жь справдѣ хоче знати, що є штунда, и не може нѣ звôдки инодѣ дôстати потрѣбныхъ информацiй, може зголоситись до мене пôсля 7-ои вечеръ пôдъ ч. 711 ул. Линденъ, Скрентонъ, а я подамъ ему заголовки книжокъ, котрй пишуть про сю справу и зъ котрыхъ може про неи довѣдатись.

Иванъ Арданъ,
редакторъ „Свободы“.

Що чувати въ свѣтѣ.

ДОВГО ожиданый царскій мiнiфестъ, въ котрôмъ мала бути вôдповѣдь на домаганя земствъ, появивъ ся дня 26 грудня, яко царскій декретъ. Єго заголовокъ є такій „Плянъ полѣпшеня заряду державы“. Змѣсть его є ось якій: Въ згодѣ зъ глубокою гадкою нашихъ коронованыхъ попередникôвъ, а маючи все на оцѣ, добро державы, Богомъ намъ повѣреной, уважаємо се за святый обовязокъ правительства, пôдставнй и головнй законы державы удержати незмѣненй, а при тôмъ безъ устанку трудити ся для добра державы, и всякихъ средствъ уживати, котрй справдѣ причиняють ся до полѣпшеня интерес[ôвъ] народа. При тôмъ не [...] звертати уваги на [...]ня и стремлѣня, [...] суть выплывомъ [...] мѣня и хвилевых[ъ ...]винъ. А коли сп[...]же ся потреба [...] змѣнъ, то буде[мо ...] за конечне, зм[...] ревести, нав[...] они тикали [...] законôвъ. М[ы не] сумнѣваємо [...] снене такого [...] з'єднає намъ [...]уємо пророво думаю[...] шихъ пôдда[...] намъ будуть [...] удержаню ладу [...] супокою и котр[...] бачили добро вôт[...] заспокоєню нетяму[...] незадоволеной частин[ы на]рода.

[поди ... и, що ... живого ... ясне у ... а. Нѣ- ... нь, була ... жь серце ... й за ню ... Ж. Б.]

Въ найбôльшôй [...] предметомъ нашои [...] и староня ся о добр[о дер]жавы, є станъ хлѣборобôвъ, котрй становлять бôльшу частину залюдненя нашои державы. Ихъ судьба є якъ разъ теперь предметомъ нашихъ нарадъ. Дослѣдами котрй розпочавъ мiнiстеръ внутрѣшныхъ дѣлъ, занимає ся теперь окрема комiсiя, котра слѣдить условины житя хлѣборобôвъ. Комiсiя ся має велику надѣю на помôчь зô сторонъ мѣсцевыхъ урядôвъ, котрй суть добре обзнакомленй зъ житємъ бутємъ народа.

Дальше говорить царь: 1) Мы назначили сю комiсiю, щобы въ сей спосôбъ всѣ законы тыкаючй ся хлѣборобôвъ довести до однозвучности зъ загальными царскими законами, а черезъ те осягнути слѣдуючу цѣль: забеспечити тревалый порядокъ въ державѣ, котрый буде одобреный декретами царя, якій выплывъ гадки свободныхъ горожанъ, котрй посѣдають всѣ права.

2) Въ интересѣ скрѣпленя нашои державы и престола лежить, заспокоити потребы нашого народа, а заразомъ строго, и точно примѣнювати законы у всѣхъ урядахъ всѣхъ нашихъ краѣвъ, щобы тй, що не выконують правъ, або пускають ся на безправя, були потяганй до строгои вôдвѣчальности.

3) Льокальный и мунiцi-

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

…нальнѣ уряды, мають мати ширшій кругъ дѣланя и мають заховати потрѣбну незалежность въ законныхъ межахъ. Заступники всѣхъ верствъ населеня мають брати участь въ залагоджуваню всѣхъ мѣсцевыхъ потребъ, щобы всякй рѣшеня годили ся зъ ихъ поглядами. Кромѣ провінціональныхъ урядовъ и земствъ, мають бути утворенй въ меншихъ областяхъ меншй заряды, котрй стоячи въ звязи зъ большими урядами, будуть залагоджувати мѣсцевй справы.

4) Щобы всѣ горожане и всѣ верствы суспольности могли покорыстовувати ся ровными законами, права царпроцесовй въ … бути зведествѣ маютъ найпростѣйшихъ формъ, а также мае бути забезпечена незалежность суддя.

…реба г… бути предпринявін та… зія выимковыхъ парляме… трй зостали выдане пред… оборена вороговъ помоги державного. Закоментарни… бути примѣхвалити … въ выимковыхъ корон, а н… розходить ся бору в ка… ублычного су… 69 міліонів, … обі … спра… отрй мы вы… разом. Рахуб… ны робѣтници… що коли посл… и дру… бити щось до… хъ, будуть селеня, то … передовсѣмъ 15 і пів мілі… на полѣп… ляючи се, ух… въ привадля правите… ихъ пôдъ де… онів, бо-ж … змусомъ. …лучені ра… ндѣ зъ м… и баправител… будуть … перегляне… ще сьо… закон… тыкаючй … пів … ѣдань тыхъ … що не суть хри… зна… Всякй ограниче… ня … выконуваню ихъ обрядовъ релігійныхъ, будуть знесенй, хоть въ законахъ не були они ясно высловленй

8) Всякй розпорядженя обмежаючй права чужинцѣвъ въ декотрыхъ мѣсцевостяхъ, будуть перегляненй и о скôлько се не выйдить на некорысть державы и населеня, будуть знесенй

Такъ выглядае царскій декретъ, котрый завѣвъ всякй надѣѣ поступовыхъ горожанъ Росіи, котрй надѣяли ся ґрунтовной змѣны въ зарядѣ державы. Отже управа Росіи лишаесь такою якъ була, бо тй обѣтницѣ царскй се нѣчого больше якъ лишь пустй обѣтницѣ, котрй, если-бы навѣть зôстали сповнени, то навѣть въ тысячнôй части не вôдповѣли бы баганямъ народа. Се ажь задто добре видно, що народъ россійскій буде мусѣвъ струями власнои крови окупити свою волю.

ВЪ Радомѣ коло Варшавы въ Росіи дня 25 грудня въ ночи прийшло до кровавыхъ заворушенъ. Около пôвночи зôбрала ся юрба демонстрантôвъ на улицяхъ мѣста и вывѣсивши червоный прапоръ, зачала спѣвати революційнй пѣснѣ. Коли вôйско зачало зганяти демонстрантôвъ, зачала ся стрѣлянина, седъ котрои згинувъ оденъ робôтникъ, а кôлькохъ зôстало раненыхъ.

ДО Лондону доносять зъ Петербурга, що князь Святополкъ Мірскій, міністеръ внутрѣшныхъ справъ, мавъ зъ царемъ довгу нараду, котрои выслѣдомъ е то, що царь выговолюе теперь маніфестъ, силою котрого будуть мати земства трохъ представителѣвъ, котрй будуть брати участь въ найважнѣйшихъ нарадахъ дотычачихъ справъ державы. Маніфестомъ тымъ буде знесена цензура а натомѣсть буде заведена свобода пресы и мысли а також буде заведене примусове посылане дѣтей до школы. Деякй часописи выражають ся о тôмъ маніфестѣ зъ великимъ недовѣремъ.

НА островахъ Філіпінахъ панують великй заворушеня. Тамошный народъ бунтуе ся супроти правительства Спол. Державъ. Въ многихъ мѣсцяхъ оточено поменшй вôддѣлы американьского войска и вырѣзано зъ нащадкомъ. Н… вѣйшй вѣсти доносят…, що 4000 Туляновъ, т… …шныхъ жителѣвъ, ок… …или 100 жовнярôвъ ам… …иканьскихъ. Окружени … …агають ся помочи. П… …чиною тыхъ заворуш… …ь мае бути здирство и нахабность американьскихъ предприемцѣвъ.

Война на Далекомъ Сходѣ.

Лондонъ 25 грудня. Японцѣ суть теперь панами всѣхъ фортôвъ высуненыхъ на передъ вôдъ Порту Артура. Доходять также вѣсти, що Ліастішанъ, де Росіяне мали перенести ся зъ Порту Артура находить ся вже въ рукахъ Японцѣвъ.

Чіфу 25. Доносять тутъ, що 75.000 козакôвъ стоить сконцентрованыхъ помѣжъ лѣвымъ криломъ Японцѣвъ а рѣкою Ліао.

Лондонъ 26. Доносять тутъ, що ґен. Ноґі, командантъ японьскои обляжничои арміи пôдъ Портомъ Артура. зôставъ пôдчасъ атаку на горбокъ 203 м. тяжко раненый въ рамя и въ ногу, такъ що мусѣвъ пôти до шпиталю.

Парижъ 26. Ґен. баронъ Кодама, задля провины супроти маршалка пôльного Оямы. зôставъ зъ поля битвы вôдкликаный.

Сенъ Франсиско 26. Японьскій князь Фушіна, котрый еще тутъ перебувае, говорить, що Портъ Артура въ найблизшихъ дняхъ достане ся въ руки Японцѣвъ.

Лондонъ 26. Ґен. Стессель звернувъ ся зъ просьбою до ґен. Ноґі, щобы на 24 годины заперестати борбы, щобы можна похоронити погибшихъ жовнярôвъ.

Петербургъ 26. Російска часопись „Русь", пише про фльоту адм. Рождественьского, що хочь она коштувала 150 міліонôвъ долярôвъ то однакъ не мае жадноi вартости. „Нема що довше мовчати", пише „Русь", „бо насъ бють на Далекомъ Сходѣ лишь черезъ те, що мы мовчали, и закрывали дѣйсну правду. Се тôлько нерозважна політика выкликала сю вôйну, бо мы до неи цѣлкомъ не були приготованй. А теперь жертвою тои політики падуть тысячѣ людей безвинныхъ". При кôнци сеи статѣ пише „Русь": Навѣть, если-бы адміралъ Рождественьскій бувъ знаменитымъ вождомъ, а его 12000 люда самими героями, то всежь таки каждый знае, що задача, яку йому поручено, е понадъ його силы, и не до сповненя".

Севастополь 27. Робôтникôвъ, що працюють на докахъ при будовѣ корабливъ, увôльнено вôдъ службы войсковои на часъ доки не скôнчить ихъ робота.

Парижъ 27. …пятого судію до порѣ…ня подѣ на пôвночном… мори запрошено авст…ского адмірала барона Шпавна, котрый сейча… вôдѣздить до Парижа.

…окіо 29. Оденъ полоненый россійскій офіцеръ зôзнае, що японскій огонь вымѣреный на фортъ Ціманъ, наробивъ тамъ великй шкоды. 5 арматъ зôстало знищеныхъ, а около 1000 люда згинуло. Зъ Порту Артура доносять вѣсти, що ґен. Кондратенко зôставъ забитый японьскою кулею, а ґен. Стессель упавши зъ коня тяжко покалѣчивъ ся. Також ґен. Смільнофъ мае бути раненый. Задня часть военного корабля „Севастополь" занурена пôдъ воду, передна часть въ двохъ мѣсцяхъ подѣравлена, а керма цѣлковито знищена. Залога Порту Артура мимо страшенныхъ злиднѣвъ, постановила боронити ся до послѣднои краплѣ крови, до послѣдного жиючого.

Берлинъ 28. Доносять тутъ зъ Петербурга, що на царскомъ дворѣ арештовано одну анґлійску служницю, пôдъ закидомъ шпіонажѣ. Мала она неспостережено заходити въ царскй комнаты и тамъ вôдписувати важнй документы.

Чіфу 29. О годинѣ третôй рано здобули Японцѣ Рілюнґъ, окупивши побѣду стратою 1000 жовнярôвъ. Залога сего форту въ силѣ 500 люда, цофнула ся до Порту Артура. Весь фортъ зъ арматами и иньшимъ матеріяломъ обляжничимъ дôставъ ся въ руки Японцѣвъ по 8 годиннôй кровавôй батвѣ.

Петербургъ 29. Въ Росіи уважають заняте форту Рімонґъ за маловажне, безъ того форту зможе Портъ Артура удержатись еще довгй часы.

Токіо 29. На полю вôйны пôдъ Мукденомъ нѣчого не змѣнило ся. Вôдъ часу до часу острѣлюють Росіяне Японцѣвъ, але не наносять имъ значнѣйшихъ втратъ.

Мукденъ 29. Цѣлй банды Китайцѣвъ, з'орґанізованй японьскими офіцерами непокоять боеву лінію Росіянъ пôдъ Мукденомъ.

Москва 29. Ґен. Куропаткинъ въ розмовѣ зъ писателемъ Данченкомъ, котрый якъ звѣсно находить ся на поли вôйны, высказавъ певность, що пôсля того, якъ теперь уложила ся ситуація, вôнъ е певный побѣды.

Берлинъ 29. Одно товариство нѣмецке пôслала до ґен. Курокі картку зъ желанями побѣды. По двохъ мѣсяцяхъ наспѣла вôдповѣдь слѣдуюча: На полю битвы въ Манджуріи, дня … грудня 1904 р. Желаня Вашй зъ зъ далекои Нѣмеччины дуже мене утѣшило. Якъ вы знаете, всѣ мы есьмо учениками зъ нѣмецкихъ школъ вôйсковыхъ длятого желаня Нѣмцѣвъ тѣшать мене подвôйно. Зъ глубокимъ поважанемъ, Курокі.

Листъ сей е найлѣпшимъ доказомъ, що вѣсть про смерть Курокого е неправдива.

ЄСЛИ на якôмъ плейзѣ васъ е 10 до 15 Русинôвъ а хотѣли бы сте приступити до Союза, то заложѣть собѣ маленьке братство и напишѣть про се головному председателеви Konst. Kyrczow, 140 Essex Str., Jersey City, N. J. а вôнъ вамъ дасть близшй поясненя и пришле потрѣбнй рѣчи.

БАЧНОСТЬ!

До всѣхъ Братствъ и вôддѣловъ Руского Нар. Союза!

Понеже на Головнôй Конвенціи въ Shamokin, Pa. референтъ статутôвъ, уложивъ табелю вступного — для ново приступаючихъ членôвъ, маючи на цѣли, що половина того вступного мае оставати въ касѣ мѣсцевыхъ братствъ, и що тая ухвала не перейшла, длятого установляе ся, щобы братства и вôддѣлы Р. Н. С. побирали вступне якъ слѣдуе:

Вôдъ 16 до 20 лѣтъ скôнченыхъ безъ вступного;

Вôдъ 21 до 25 лѣтъ скôнченыхъ вступне 25 цнт.;

Вôдъ 26 до 30 лѣтъ скôнченыхъ вступне 50 цнт.;

Хто мае 31 лѣтъ скôнченыхъ вступне 75 цнт.;

Хто мае 32 лѣтъ скôнченыхъ вступне 1.00 доляра;

Хто мае 33 лѣтъ скôнченыхъ вступне 1.25 дол.;

Хто мае 34 лѣтъ скôнченыхъ вступне 1.50 дол.;

Хто мае 35 лѣтъ скôнченыхъ вступне 1.75 дол.;

Хто мае 36 лѣтъ скôнченыхъ вступне 2.00 дол.;

Хто мае 37 лѣтъ скôнченыхъ вступне 2.25 дол.;

Хто мае 38 лѣтъ скôнченыхъ вступне 2.50 дол.;

Хто мае 39 лѣтъ скôнченыхъ вступне 2.75 дол.;

Хто мае 40 лѣтъ скôнченыхъ вступне 3.00 дол.;

Хто мае 41 лѣтъ скôнченыхъ вступне 3.50 дол.;

Хто мае 42 до 45 лѣтъ скôнченыхъ 5.00 дол.

Таке вступне всѣ братства и вôддѣлы Р. Н. С. мають побирати вôдъ ново приступаючихъ членôвъ.

Вôдъ Головного Уряду Руского Народного Союза:

К. Кирчôвъ, предс.,
С. Ядловскій, секр.,
А. Шаршонь, касієръ.

Вже готова книжка „Якй то е люде на земли"?

Такъ зовесь осьма зъ ряду книжочка просвѣтного выдавництва им. А. Бончевского „Слово".

Є се велика книжка, що мае 96 сторôнъ друку. Она описуе звычаѣ людей бѣлыхъ, чорныхъ, червоныхъ, жовтыхъ, якй тôльки жіють де на земли.

Въ сѣй книжцѣ е двайцять образкôвъ, що представляють людей живучихъ по всѣхъ частяхъ свѣта: въ Европѣ, Азіи, Африцѣ, Америцѣ та Австраліи.

Ся книжка коштуе 50 центôвъ. Послали мы еѣ лишь тымъ, що заплатили предплату на „Слово" въ сумѣ $1.50 на рôкъ, або тимъ, хто приславъ намъ 50 центôвъ.

Хто пришле **$1.00**, тому вышлемо сю цѣкаву книжку и ще 7 книжочокъ, якй вийшли передъ нею разомъ 8 книжочокъ, котрй, если куповати ихъ осôбно, коштувалибы доляра и 70 центôвъ.

Хто пришле $1.50, тому вышлемо тыхъ 8 книжочокъ вартости $1.70 и еще 3 книжочки, що выйдуть въ слѣдуючôмъ роцѣ. А хтобы приславъ $3.00, той буде дôставати и книжочки (одну що мѣсяца) и часопись „Свободу" (одну що тыжня) черезъ 12 мѣсяцѣвъ.

Треба памятати, що всѣ книжочки „Слова" дуже цѣкавй. Хто хоче знати, що дѣялось и дѣесь въ серединѣ нашои землѣ, хто хоче знати, якй вѣры мали давнй и теперѣшнй люде, хто хоче прочитати такй повѣстки якъ: „Ангелъ и пустельникъ", „Двѣ левады", або дôвнатись про се, що „Дорога любови, то Божа дорога", нехай сейчасъ зыпише, що треба на понисшôй картцѣ, вытне еѣ и зашле вразъ зъ грошми на нашу адресу.

Я ………………………………………………

замешкалый въ (тутъ подати докладный адресъ)

………………………………………………

………………………………………………

пôдъ числомъ……… улиця……………………

посилаю **$1.50** на просвѣтнй книжочки „Слово", котрй прошу менѣ высылати всѣ вôдъ першого числа.

Нашъ адресъ: „SLOVO", Box 353, Scranton. Pa.

ВАЖИЕ ДЛЯ ВСѢХЪ!

Теперь друкуе ся книжка п. заг.:

Духовнй пѣснѣ

на россійскôмъ и украиньскôмъ языкахъ.

Ту книжку можна носити въ кишенѣ. Книжка ся е необходима для всякого христіянина и для духовныхъ зборôвъ. Мѣстить въ собѣ 250 пѣсней рôжного змѣсту, на всяке свято: на Рôздво, Великдень, Вознесене, а також пѣсни обрядовй якъ въ часѣ хрещеня, погребеня, вѣнчаня и причастя. Суть тамъ пѣснѣ и для дѣтей, зъ котрыхъ дѣти можуть поучати ся въ духовнôмъ житю. Книжка буде гарно переплетена.

Цѣна однои книжки оправленои, зъ почтовою пересилкою выносить оденъ доляръ.

Хто возьме 50 книжокъ наразъ, мае 10 процентъ опусту; хто возьме 100 книжокъ, мае 15 прц.; а хто возьме 200 штукъ, той достане 25 прц. опусту. Книжки посилае ся лишь за грошѣ.

Зъ тою справою звертати ся до:

Mr. J. Kolesnikoff,
221 R. R. Ave., Scranton, Pa., USA

Читайте, що каже Дръ Ландесъ:

Я маю найбôльшу практику въ Сполученыхъ Державахъ, Канадѣ, Мексико и Полудневôй Америцѣ.

Черезъ 20 лѣтъ я лѣчивъ лишь слабости мущинъ.
Лѣчу лишь мущинъ.
Але и вылѣчую ихъ.
Вылѣчу каждый выпадокъ до якого ся возьму.
Єсли є не до вылѣченя не беру ся до него.
Сли не можешь бути вылѣченый, скажу тобѣ вôтверто.
Але сли можешь бути вылѣченый, я тебе вылѣчу.
Що небудь тобѣ долягае скажи або напиши менѣ.
Хоробы мѣхура и почокъ.
Хоробы крови и шкôры.
Утрата памяти.
Утрата мужескои силы.
Утрата животности.
Лѣчу безъ болю, не вздержую вôдъ працѣ.

Що року лѣчу тысячѣ людей.
Роблю сотки операцій що мѣсяця.
Вылѣчу тя дома, сли не можешь пріити до мене.

Памятай: Порада особиста або листовна даромъ.

Сли еси хорый зайди або напиши до

DR. LEONARD LANDES,
140 E. 22nd St., New York, N. Y.

СПРАВЫ „СОЮЗА".

Головный Урядъ „Р. Н. С." на роки 1904—1906.

Головный предсѣдатель } КОНСТ КИРЧОВЪ, 140 Essex Str. Jersey Ci y, N. J.

Головный секретарь } С. ЯДЛОВСКІЙ Box 76, Jersey City, N.J.

Головный касієръ } АЛЕК. ШАРШОНЬ, 524 Pine & Franklin St. Shamokin, Pa.

Ихъ заступники:

Мѣсто-предсѣдатель........С. Митренко OLYPHANT, PA.

Заст. секретаря........Йос. Кульчицкій BALTIMORE, M. D.

Заст. касієра..........А. Янковичь MC ADOO, PA.

Радні:

А. Валевскій.............St. Louis, Mo.
А. Семаницкій...........Trauger, Pa.
Ник. Дембицкій.....Mahanoy Plane. Pa.
К. Ковавъ...............Olyphant, Pa.
Ал. Сорока...............Plymouth, Pa
Иванъ Париллкъ.......Terryville, Conn.

Ихъ заступники:

Ив. Сенько...................Jessup, Pa.
Ив. Посипайко...........Mc Adoo, Pa.
Ник. Домбровскій...........Eleanor, Pa.

Контрольна комісія:

О. А. Улицкій...........Ansonia, Conn.
Мих. Турковскій.......McKees Rocks, Pa.
Ив. Воргачь.................Mt. Carmel, Pa

Головный організаторъ:

о. Н. Подгорецкій, box 31, Jersey City, N.J

ДО ВѢДОМОСТИ СЕКРЕТАРОВЪ „СОЮЗА".

Поважаний П. Секретарѣ! Прошу собѣ се запамятати разъ на все. що

1) при кождой змѣнѣ вашои адресы або коли выбраный новый секретарь треба про се сейчасъ повѣдомити головного касієра;

2) всѣ квіты, котрѣ высилаю разомъ зъ чекомъ до подпису посмертнои або надзвычайнои запомоги не затримовати при собѣ по 3 мѣсяцѣ, але сейчасъ водсилати до редакціи „Свободы" до оголошеня. Квіты тѣ гол. Урядъ мусить переховувати.

Здоровлю васъ всѣхъ и остаю зъ поважанемъ

Алексій Шаршонь,
гол. касієръ Р. Н. Союза.

Ч. 480. **КВІТЪ** $300.00

на триста доляровъ, котрѣ п. Василь Адзима отримавъ яко посмертну запомогу по женѣ Аннѣ зъ Головнои Касы Руского Народного Союза въ Америцѣ.

Carnegie, Pa., Dec. 21, 1904.

Василь Адзима.

Свѣдки { Nesbit E. Ross, Петро Щерба.

Т. Каськовъ, секретарь,
Гнатъ Турко, предсѣдатель.

Ч. 479. **КВІТЪ** $600.00

на шѣстьсотъ доляровъ, котрѣ Марта Плетеникъ отримала яко посмертну запомогу по Михайлѣ зъ Головнои Касы Руского Народного Союза въ Америцѣ

Shamokin, Pa, Dec. 27, 1904.

Марта Плетенякъ.
Гав. Маляникъ, свѣдокъ,
С. Хорошакъ, секретарь,
Гав. Малинякъ, предс.

Ч. 471. **КВІТЪ** $15.00

на пятнайцять доляровъ, котрѣ п. Иванъ Кравець отримавъ яко посмертну запомогу по доньцѣ Маріяннѣ зъ Головнои Касы Руского Народного Союза въ Америцѣ.

Breslau, Pa., Dec. 23, 1904.

Иванъ Кравець.

Свѣдки { Иванъ Копачь, Антоній Пехъ.

Панько Ленько, секретарь.
Иванъ Дмитрикъ, предс.

Ч. 475. **КВІТЪ** $53.00

на пятьдесять три доляры, котрѣ о. Н. Струтиньскій отримавъ за похороний кошта и другѣ релігійнѣ функціѣ для церкви, священика и дяка Маріи Бѣлець зъ головнои касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.

Scranton, Pa., 2-го грудня, 1904.

о. Н. Струтиньскій.

Рухъ

въ водделахъ Р. Н. С.

ПЕРШИЙ дуже важний МІТИНҐ новозорґанізованого товариства під назвою „Заокеаньска Україна" в Buffalo, N. Y. відбуде ся 15-го Січня 1905. Кождий член має явити ся на той мітинґ під карою 1 доляра. На мітинґу буде ся переглядати всі рахунки чи суть в порядку. також будемо принимати нових членів за пів вступного, се есть 50 цнт. Се тілько в тім однім місяци, в других місяцях вступне буде як звичайно $1.00. Членом товариства може стати кождий чесний молодець, Русин народовець, що числить не менче 18 літ а не більше 35 літ. Мітинґи відбувають ся на галі під ч. 124 Amherst St., Black Rock, Buffalo.

Урядники { Никифор Видиш, предс., Онуфрій Коваль, касієр, Іван Черкас, секретар.

ЗЪ СКАТДЕЙЛЪ, ПА.

Мітинґи тутешного братства св. Йоана Хрест. и Союза будуть всегда водбуватись въ першу Недѣлю по 15-омъ кождого мѣсяця Слѣдуючій мітинґъ водбуде ся дня 21 Януара 1905. Будемо на нѣмъ принимати новыхъ членовъ безъ вступного до братства и до Союза; тому просимо всѣхъ Русиновъ тутешныхъ и зъ околицѣ, щобы ся на сей нашъ мітинґъ зголосили и до насъ приступили, бо така способность не скоро имъ ся трафить. Р. Н. Союзъ платить 600 доляровъ посмертного, 300 доляровъ за жену и другѣ запомоги.

Гр. Коваль, секретарь.

НА МІТИНҐУ

бр. св. О. Николая въ Cleveland. O., водделъ Союза 47, выбрано слѣдуючій новый урядъ: Стеф. Милянъ предсѣдатель, Прокопъ Шквиръ касієръ, Лука Быбель секретарь, В. Момрикъ заст. предсѣдателя, Ник. Филякъ заст. касієра, Вас Олексюкъ заст секретара, Ив. Дитко дозорця хорыхъ, Кондр. Циріонъ дверникъ. Мітинґи водбувають ся въ першу Недѣлю по 15 омъ подъ ч. 48 Гершелъ стрітъ. Въ Януару и Февруару братство принимає новыхъ членовъ безъ вступного. Не жалуйте пару центовъ, але приходѣть до насъ и запишѣть ся до братства и до Союза.

Лука Быбель, секретарь.

ДНЯ 25-го Децембра водбувъ ся рочный мітинґъ Мѣсцевого Р. Н. Союза въ Cohoes, N. Y. водделъ 57 на котромъ выбрано новый урядъ. Предсѣдатель, Емиліянъ Михалякъ, касієръ, Максимъ Жидякъ, секретарь Даміянъ Мерепа, Дверникъ Григорій Филякъ.

Даміянъ Мерепа секретарь.

БРАТСТВО

св. Йоанна Хрестителя водделъ 62, въ Монесенъ, Па., буде принимати новыхъ членовъ безъ вступного въ мѣсяцю сѣчню 1905 р. Запрашаємо всѣхъ Русиновъ зъ тои околицѣ: приступайте численно до братства и Союза, бо незнаєте що васъ чекає, смерть чи калѣцтво.

Якимъ Цимбала,
секретарь Союза.

БРАТСТВО

св. пророка Иліи, водделъ Союза 28, въ Mahanoy Plane, Pa. дає до вѣдомости всѣмъ Русинамъ живучимъ на долинѣ водъ Ashland ажь по Mahanoy City, Pa., що въ мѣсяцяхъ Януару и Февруару 1905 р. буде принимати новыхъ членовъ безъ вступного. Мітинґи водбувають ся въ кожду Недѣлю по першимъ.

Гаврило Сопко преде.,
Иванъ Пустельникъ, секр.

БРАТСТВО

св. Володимира въ Елизабетъ, Н. Дж. водделъ Союза 65, буд принимати новыхъ членовъ въ Януару 1905 р. безъ вступного. Мітинґи водбувають ся всегда въ першу Недѣлю по 15-омъ кождого мѣсяця въ нѣмецкой гали John Fluger, на Вашинґтонъ Евеню, Елизабетъ, Н. Дж.

Андрей Явилякъ, секр.

БРАТСТВО

св. Петра и Павла въ Ґленъ Лайонъ, Па. водделъ Союза 27, буде припимати новихъ членовъ въ Януару и Февруару 1905 за повъ вступного.

Павло Капець, секретарь.

БРАТЯ РУСИНИ!

Як відомо вам, в Taylor, Pa. заложено братство св. О. Николая, відділ Союза 92, тож шкода вам приставати до чужих, як польских або словеньских, як се було до сего часу. Кождий Русин в Тейлор, Па. (галицкий чи угорский) повинен належати до бр. св. О. Николая. Вступне тілько 25 цнт. а місячне 50 цнт., за то кождий член в часі хороби дістає $5.00 на тиждень. В місяцю Січню будемо припимати нових членів без вступного.

Й. Сенюк, місц. секретар.

ПОВѢДОМЛЕНЄ.

Мѣсцевый Урядъ братства св. Арх. Михаила въ Terryville, Conn. вбдѣлъ 54, на рокъ 1905, є слѣдуючій: Иванъ Париллкъ, предсѣдатель; Симеонъ Попко, заступникъ; Петро Летита, секретарь; Йосафатъ Дзямба, заступникъ; Павло Духъ, касієръ; Михаилъ Бобикъ, заступникъ; контрольна комісія: Василь Грабскій и Юрко Цѣхопь, ихъ заст. Филипъ Лиґа и Захарій Лиґа, опѣкуны хорыхъ: Василь Вавринякъ и Тимко Кушвара, Василь Треяпъ и Максимъ Вавринякъ, ихъ заступники, Иванъ Гиря дверникъ, Николай Лиґа заступникъ.

Йосафатъ Дзямба, секретарь.

БАЛЬ!

Тов. »Зоря«, водделъ 69 Р. Н. Союза въ Ню Йорку устроює Баль на день 21-го Сѣчня 1905 въ гали ч. 46, Ave A. Початокъ о годинѣ 7-ой вечеромъ. Тикетъ 25 центовъ. Тикеты можна набути у предсѣдателя тов. „Зорѣ" п. М. Тарнавского 211 E. 4th St., або на балю при касѣ. Запрашаємъ всѣхъ честныхъ Русиновъ и Русинокъ зъ Ню Йорку и околицѣ прибути на нашъ Баль, де ся разомъ забавимо. Музика буде знаменита; за музику ручить комітетъ. На балю будемо принимати новыхъ членовъ до тов. „Зорѣ" и до Р. Н. Союза.

М. Тарнавскій, предсѣд.,
А. Корпанъ, касієръ,
Й. Шкрибайло, секретарь.

Баль! Баль! Баль!

Братство св. Володимира, водделъ Союза 108, въ Ню Йорку, устроює Перший Великій Баль въ Liberty Hall, 257—259 E. Houston St., New York, въ Суботу дня 28-го Януара, 1905. Початокъ о 7-ой вечеръ. На Баль запрашаємо всѣхъ чесныхъ Русиновъ и Русинокъ зъ Ню Йорку и околицѣ. Тикетъ только 25 цент. Музика буде добра. За добру забаву ручить комітетъ.

На балю и цѣлый мѣсяць Януаръ будемо принимати членовъ до нашого братства за дуже маленьке вступне, а до Союза цѣлкомъ безъ вступного. Хто ще не належить, нехай ся зголосить до предсѣдателя Андрея Вовка, 224 E. 3d St., въ Ню Йорку (top floor) або на балю. Наше братство есть зачартеровано. Тожь смѣло братя впередъ до дѣла, бо въ єдности сила.

Комітетъ:
Андрей Вовкъ, предсѣдат.,
Антонъ Шеремета, секрет.,
Яковъ Лошко, касієръ.

ХОЧЕ СЯ ОЖЕНИТИ

Андрій Мазуръ, угорскій Русинъ, родомъ изъ Тернава, марамороской столицѣ. Мае лѣтъ 27, маєтку $4000.00. Шукає дѣвчины файнои и чесной котра бы мала хоч пару сотъ доляровъ своихъ грошей. Котра дѣвчина хотѣла бы вбддати ся за него, зволить прислати свой адресъ и свою фотоґрафію на такій адресъ: 1—2

Andy Ma[illegible],
Vandergrift, [illegible]

Где есть?

Хто хоче шукати своихъ краяновъ черезъ нашу ґазету, мусить заплатити 25 центовъ за кожде оголошенє наперѣдъ.

ДЕ ЕСТЬ?

Олена Костѣвъ зъ Яворова, повѣтъ Турка коло Хирова въ Галичинѣ. Пять лѣтъ тому якъ выѣхала зъ краю, полишивши дома стареньку матѣръ и малу дитину. Лѣтъ мае 30. Рокъ тому назадъ була въ Скрентонъ, Па. Хто бы о нѣй знавъ, зволить написати па адресу:

Petro Kosciu,
Laquin, Pa.

Дописи

Зъ Едмонтонъ. Альта., Кан.

За послѣдній часы мало було звѣстокъ у „Свободѣ" зъ нашихъ сторонъ а се про выборы до парляменту, якѣ водбулись 3-го Новембра м. р. и котрыми кождый бувъ занятый. Якъ звѣстно въ Канадѣ боролись мѣжь собою передо всѣмъ двѣ капіталістичнѣ партіи: ліберальна и консервативна Русины голосували и за одною партією и за другою. Большость голосувала за лібералами. Теперь однѣ Русины ворогують противъ другихъ изза выборовъ; не знають бѣдняки, що и одна и друга партія борють ся о власть, о силу для себе, а не о добро народа. Рожниця мѣжь ними хиба ся, що лібералы теперь у власти а консерватисты доперва острять собѣ на неѣ зубы, щобъ дорвавшись до силы робити те саме що роблять теперь лібералы. Въ часѣ передвыборчои аґітаціи брехали аґенты обохъ партій на партію противну що ся влѣзе. Ліберальнѣ аґенты голосили, що коли консерватисты прийдуть до силы то водберуть Русинамъ фармы, будуть брати хлопцѣвъ до войска и т. п. Подобно робили также аґенты консервативнѣ. Але щожъ? Они держались засады: „пильнуй того зъ чого хлѣбъ єси!" Розумѣє ся, що жаденъ чесный чоловѣкъ не повиненъ бувъ ся на таку аґентуру пускати, божь и одна и друга партія Русинамъ ворожа, а особливо роботникамъ та дробнымъ фармерамъ. И одна и друга кандидатовъ прихильнѣ Русинамъ лишь такъ довго, доки не скончать ся выборы а опосля ѣдуть до парляменту и звуть ихъ „баранами" та всякими другими именами, якъ се зробивъ бувшій и теперь зновъ выбраный ліберал F. Oliver. Але Русины имъ се дарують, божъ прецѣнь паны на то є на свѣтѣ, добы надъ Русиномъ панували та зъ него насмѣвятись а рожнѣ подпанки на те, щобъ Русина въ блудъ вводили.... Коли на однихъ передвыборчихъ зборахъ забравъ слово п. Сояна[illegible] та сказавъ, що Русины повинни голосувати на кандидатовъ партіи роботничои, то оденъ зъ такихъ платныхъ аґентовъ скочивъ якъ спареный и наплѣвъ такого: що партія роботнича се партія соціялистична, а соціялисты се неробы, люде що невѣрять въ Бога. анархісты, що вбивають невинныхъ людей и таке инше.

Якои моральнои вартости ти[illegible] аґенты видно такожъ зъ слѣдуючого. Оденъ тутешный [illegible] рокъ хвалився ся, що вонъ [illegible] уже всѣхъ Русиновъ заг[illegible] нои партіи. [illegible] до ліберальнѣ лібералы дали ему коня [illegible] возъ та выслали на фарм[illegible] мѣжь Русиновъ на аґітацію. Той панокъ взявъ мене зъ собою за фѣрмана (не маючи роботы на той часъ и сподѣючись, водвидѣти моихъ родичѣвъ, якихъ я не бачивъ черезъ 3 роки я принявъ сей job), бо сподѣвавъ ся, що я ему буду помагати въ аґітаціи, але коли я за его партією анѣ „писка не отворивъ", то вонъ хочь взявъ масненькѣ грошѣ за себе и за мене — менѣ не давъ за мою роботу анѣ цента.

Якъ вже сказано, теперь тѣ Русины, що голосували на лібераловъ враждують на тыхъ, що голосували на консерватистовъ и на водворотъ. А зновь тѣ, що були собѣ перше ворогами, а теперь голосували на одну и ту саму партію — теперь помирились.

Тутешнѣ Василіяне стояли за лібералами, мабуть тому, бо бачили, що лібералы сильнѣйшѣ, а нововыкропленый батюшка Сѣчинскій ѣздивъ ажь до Винипеґу аґітувати за консерватистами. Зводси теперь тѣ православнѣ, що симпатизують зъ лібералами — хвалять собѣ Василіянъ; а консервативнѣ уніяты дивлять ся на нихъ кривымъ окомъ.

Пора щобъ Русины отямились та не сварились за лібераловъ або консерватистовъ, бо нѣ одни нѣ другѣ не поможуть намъ. если самѣ собѣ не поможемъ.

Теперь зима, роботы великои нема и часу є досыть. Добре бы було, щобъ теперь Русины нашѣ скликали мітинґи по фармахъ, орґанізували школьнѣ дистрикты та будовали школы, бо опосля вашѣ дѣти будуть [illegible] такъ нарѣкали [illegible] вырослы.

[illegible]

Зъ Le Duc, Alta, Canada [illegible] водповѣдь П. Ш. [illegible] его допиcку, помѣщену [illegible] 50 числѣ „Свободы".

П. Ш. каже, що [illegible] котрой церква ст[illegible] дарована французскимъ [illegible] скопомъ, и що ся [illegible] есть збудована грош[illegible] значеными за стожь [illegible] Сего ему не перечу [illegible] зъ сего ще не [illegible] що ся церква оста[illegible] ностію Француз[illegible] ува[illegible] высше згадана [illegible] обовя[illegible] дово записана [illegible] а, под [illegible] греко-кат. и мо[illegible] законы Василіянъ, и [illegible] и незмѣ[illegible] якъ сей конт[illegible] знаходи[illegible] въ [illegible] безъ у[illegible] рыхъ Русино[illegible] ся для доменьшои обави всякихъ ковъ доставати, котрѣ французи чиняють ся до собѣ п[illegible] интерес[illegible] под [illegible] що до [illegible] мъ не [illegible] але есьмъ [illegible] на [illegible] и, що що якійсь пляц [illegible] живого французами, а в[illegible] ласне у будь другими [illegible] потверженый [illegible] а. Нѣ коли неможна [illegible] нь, була ностію дарде[illegible] жь серце Длячого змѣ[illegible] ый за ню свячена [illegible] фата, [illegible] бувъ до М[illegible] вѣди выг[illegible] кимъ на [illegible] [illegible] Ж. Б.

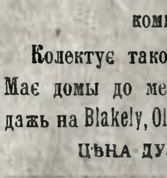
[illegible] стуемо про[illegible] (П. Пи[illegible] въ Jersey [illegible] и, що [illegible] нь, въ не[illegible] державахъ [illegible] Николая бис[illegible] ы беру[illegible] вати [illegible] енегде ре ґазду[illegible] гре[illegible] кими церк[illegible] нихъ не дал[illegible] лишень на той [illegible] що они суть г[illegible] лицкѣ и що Рим[illegible] имъ власть надъ [illegible] ми греко-католиками, таш те саме є и буде також въ Канадѣ. До сего непотреба, щобы греко-католицка церква була ажь приватною власностію римо-католицкого бискупа. Церковь зостає позорно власностію греко-католицкихъ парохіянъ, чи якъ въ Едмонтонѣ власностію оо. Василіянъ. Але яка се власность и яке право мае до неѣ властитель, если другій а не вонъ може у нѣй розказувати? Ред.

C. M. HATHAWAY,

аґентъ водъ огновои асекураційной компаніи.

Колектує також грошѣ за ренд[illegible] Мае домы до мешканя або па продажь на Blakely, Olyphant, Pa. и околиц[illegible] ЦѢНА ДУЖЕ НИЗЬКА.

— Хочете, щобы вашѣ грошѣ безпечно и скоро були выслані до старого краю[illegible] вамъ то зробить John Nemeth, 457 Washington St. New York, N. Y.

Золочену годинку за $3.98 [illegible] продававъ. Сю [illegible] 14 каратову [illegible] (войно [illegible] шлемо Вамъ C. O. [illegible] 3.98 и оплату [illegible] Ґварантуємо на 20 [illegible] додаємо [illegible] Ся годинка не чорнѣє и тримає дуже добре. Выглядає якъ 40 [illegible] щиро золота и декотрѣ купцѣ продають по $10.00. Если прилете $3.9[illegible] замовленимъ, додамо вамъ [illegible] гарный перстень або [illegible] пошлемо почтою такъ, [illegible] буде васъ коштувати [illegible]

Даромъ дамо вамъ одну годинку [illegible] купите 6 годинокъ. Пишѣть, [illegible] годинку мужеску чи женску

M. Reen & Co., Wholesale Jewe[illegible] Dept. 85, Chicago, Ill.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

[Ку]пуйте Книжки!

[Р]уска [Кни]гарня

... [illegible] продае ... руски книжки фонетичнѣ и етимольогічнѣ такъ ... [україн]ьски якъ и краеви заряды ... а именно:

... [молитвенни]ки, будуѣники, изборники, мѣсцеви сопцѣ, псалтырѣ,

4) Щобы ... [іх]ъ, катехизмы, ... верств[ы] ... [ви]ды, букварѣ, могли пок[уп]... читанки, казки, рôвными ... спѣванники, те[а]... процесовй ... и други[и] ... стве маютъ ... [за]бавни книжки ...

... фирмъ, а такожъ ... Книгарню забезпечена незав[исимо] ... [кот]рѣ аме[рикан]...

... бути ... [това]риства.

... почтову пла[т]... помоги ... Книгарня сама. ... [посил]айте въ ре... листѣ або ... рѣкъ або ек[спрес] ... [ре]публикеръ. ... дня, ...ене. ... посила... ...ихъ, ...

... [Адрес]ъ:

... [Kni]harnia

... 128 ... [Scr]anton, Pa.

... подаемо списъ ... [книжо]къ, якй можете у насъ ...

[Книжки] свѣтскй:

... Кап[ц]ѣ, казка	30
... Школьнъ	15
... Баба и сорокъ розбойниковъ, оповѣдане	20
... [Аме]риканьскй Шляхтичъ,	15
... [Ам]ерика, зборка вѣршôвъ	15
... [Ара]бскй казки	15
Ася, оповѣдане	20
Батько Петро и его дѣти	10
Байки Леонида Глѣбова	10
Байки ... Свого	20
... Сынокъ, оповѣдане	10
... ...ръ	25
... книжочка зъ образками	30
...ка, предсказуе будучность	20
...ахъ шайтана. 3 повѣстки	80
... ухôмъ кутѣ, оповѣдане	10
... земле	5
... Жидъ	10
... декламацій	25
... вмерла Мелася, опов.	10
... [от]крытє Америки	15
[Гай]дамаки, поема Шевченка	25
... есть скарбъ закопаный	15
Геновефа, повѣстка	30
Дещо зъ исторіи російскои православнои місіи въ Америцѣ	10
Дещо про звѣрята	30
Дещо про права и суды въ сполученыхъ Державахъ	10
Дещо про землю	10
Дорога до свѣдомости и Капіталъ и праця	10
Добра порада (якъ лѣчить сказанину)	10
Домашный писарь, учить якъ писати листы и письма	50
...довска война, смѣшне опов.	5
... св. Отца Николая	10
...ръ, зборка оповѣдань	10
...авлѣ, зборка оповѣдань	15
...бопы та ворожбитство	20
...аръ Беркутъ, повѣсть ист.	60
[Зб]ôрка оповѣдань для дѣтей	20
...леченый Юрко, повѣстка	10
... рôжныхъ пивъ	15
...бъ за зубъ, зборка оповѣд.	10
...ъ Гусъ, живцемъ спаленый	10
...строваній казки	20
[Ис]торія Украины-Руси (мала) зъ образками	10
[Ис]торія Украины-Руси (больша) зъ образками	40

Історія Боротьбы Вѣры зъ Наукою	$1
Казка про Жида	10
Каштанка, оповѣдане	10
Китичка, збôръ повѣстокъ	10
Книжка приказокъ (якъ поводитись зъ дѣтьми	20
Кобзарь Тараса Шевченка	25
Коваль Бассімъ, опов. стихомъ	80
Коли ще звѣрѣ говорили, казки	40
Коломыйки, думи и пѣсни нар.	30
Конець свѣта, оповѣдане	10
Конституція Сполуч. Державъ	10
Лисъ Микита, казки въ образ.	50
Лихій попутавъ, оповѣдане	20
Луць Заливайко, судьба пяка, зъ образками	15
Лѣсъ Шумить, оповѣдане	10
Лѣкарь Ісаакъ, оповѣдане	50
Марта Борецка, оповѣдане	10
Марія, збôрка оповѣдань	25
Маруся, повѣсть	5
Микита Хрунь	15
Москвофилы и пар[ты], оповѣдане	10
Нападъ на млынъ	
Народный рухъ австро-угорскихъ Русинôвъ, часть І., зъ образками	15
Народнй украинськй казки	25
Насѣнѣжця Іська Матиринки	25
[При]казки и загадки	10
[Об]разки зъ Америки	10
Олекса Довбушъ, ватажко	15
Оповѣданя про заздрыхъ богôвъ	10
Оповѣданя Стороженка	10
О пôдземныхъ скарбахъ	25
Оповѣданя, зъ житя Русиновъ въ Америцѣ	15
Оповѣданя для дѣтей	20
Орися, оповѣдане	5
Першій горальникъ	10
Повѣнь, оповѣдане	15
Подорожь довкола землѣ въ 80 дняхъ	60
Подорожь Гулівера до краю Ліліпутôвъ	25
Покуса, збôрка оповѣдань	10
Про вôдступникôвъ вôдъ російского православія	10
Про нутро землѣ	25
Релігійнй вѣрованя старинныхъ народовъ	25
Рицарь и смерть	5
Робинзонъ Крузо, его пригоды	$1
Розмова тверезого піяка Василя зъ горьвкою	5
Розмова Поляка зъ Русиномъ	10
Рускій спѣванникъ	40
Руско-Англійскій проводникъ	50
Руско-Англійскій словарецъ	20
Сатана въ бочцѣ, комедія	10
Село Тындарôвка, штука	15
Словаки чи Русинь	30
„Слово" чч. 5, 6 и 7 по	15
„Слово" ч. 8 і 9: „Якй де є люде на земли"	50
Смерть, збôрка оповѣдань	10
Смерть Оліве Бейкаля, опов.	15
Сонъ Украиньскои Ночи	$1
Сонникъ або толкование снôвъ	20
Старый и Новый Римъ	50
Судный день, повѣсть	60
Тарасъ Шевченко	10
Творы Степана Руданьского	50
Творы Ив. Котляревского, въ звычайной оправѣ 50 цнт. въ лѣпшой	80
Тымко Гаврилюкъ, оповѣдане	15
У пятдесяту рôчницю знесеня панщины	25
Хлопы и хлопска справа	10
Цѣкавй розмовы про державы и народы въ Европѣ	25
Читанка II.	30
Читанка III.	40
Читанка IV.	50
Чоловѣкъ и его история	15
Чортова гора, оповѣдане	10
Шейкспіръ въ повѣсткахъ	15
Що Иванъ бачивъ на тамтôмъ свѣтѣ	10
Якъ чоловѣкъ боре ся зъ природою	35
Якъ дбати о здоровлє?	25
Якъ ходити коло хорыхъ	20
Ярема, оповѣдане	15

Книжки набожнй:

Апостолы и Евангелія на недѣлѣ и празники греко-кат. церкви	40
Библійни повѣсти зъ образками часть I. и II. печатанй кирилицею	$1
Библія Старого и Нового Завѣта, зъ образками	5
Библія Старого и Нового Завѣта, зъ образками (меньша)	30
Библія Старого и Нового Завѣта, мае 1000 сторôнъ	$2
	$1.50
Богъ Надежда моя	40
Вѣнецъ или малый ...	60
Дорога до щастя въ образками	$3
Житя Святыхъ	5
Золотый Отченашъ	$4
Изборникъ	10
Лисъ ... Катехизмъ	10
Малый ... Dusi	20
Малый спѣванникъ	50
Молитвенникъ для гр. кат. дѣтей	20
Молитвенникъ для молодѣжи	30
Молитвенникъ для молодѣжи	40
Псалтырь	$3
Pid Krestom	80
Пѣснословецъ	40
Пѣснь до Маріи Новч.	5
Сборникъ	60
Святе письмо нового завѣта	50
Сокровище души	$1
Хвалите Господа зъ небесъ	80
Хлѣбъ души,	$1

Хто стане нашимъ агентомъ и буде розпродувати нашй книжки може заробити гарнй грошѣ. Пишѣть по условя на повысше подану адресу.

Всячина.

ЛИСЪ И КОГУТЪ.

Голодный лисъ зайшовъ до села и сказавъ до когута: „О мôй пане когуте, якій гарный голосъ мавъ твой батько. Заспѣвай, щобы я могъ почути чи ты маешь гарнѣйшій голосъ вôдъ твого батька". Когутъ примкнувъ очи и запѣявъ якъ могъ найголоснѣйше. Нагло скочивъ лисъ, вхопивъ когута и понѣсъ його до лѣса. Коли се побачили мужики, побѣгли за лисомъ и кричали: „Лисъ понѣсъ нашого когута!" Тогдѣ сказавъ когутъ до лиса: „Чи чуешь пане лисе, що тй простй мужики кричать? Скажи имъ, що ты несешь свого когута, а не ихъ". Тогдѣ выпустивъ лисъ когута зъ писка и крикнувъ: — „Я несу свого когута, а не вашого!" Але въ той хвилѣ выскочивъ когутъ на дерево и крикнувъ: „Брешешь, пане лисе, ти брешешь, я належу до тихъ мужиковъ, а не до тебе!" Тогдѣ лисъ подумавъ собѣ: Якій я дурный, якбымъ бувъ мовчавъ, бувбымъ не стративъ когута.

ЯКЪ ПОВСТАЛИ ДУМЫ И ПѢСНѢ?

Въ минувшôмъ столѣтю спѣваками думъ були старцѣ-жебраки. Чи такъ було все, та хто складавъ думы? Въ тôмъ зглядѣ гадки ученыхъ розходять ся й рôжнять мѣжь собою.

После гадки Кулѣша, думы складали въ першôй мѣрѣ самй козаки; вôдъ нихъ переймали слѣпцѣ та холячи по селахъ спѣвали. Свой здогадъ оперъ Кулѣшь на думѣ, въ якой козакъ раненый въ битвѣ вертаючи домôвъ шукае розрады въ бандурѣ.

Житецкій мае больше зложеную думку повставаня думъ: по берестейской уніи, якто православна Русь получила ся зъ Римомъ (1595) повстають на Руси досить численнй брацтва для обороны православнои вѣры; брацтва засновують школы та закладають приюты для калѣкъ та слѣпцѣвъ, якй въ значнôмъ числѣ мандрували мѣжь народомъ по цѣлой Украинѣ.

Въ наслѣдокъ безпосередного сусѣдства школъ и шпиталѣвъ, старцѣ переймали чимало вчености зô школъ и несли еи въ народъ, приноровляючи еи до понять народныхъ. Выображѣнямъ народнымъ давали характеръ церковный та знова церковнй выображѣня лучили зъ народными. Въ такій способъ школа вплывала на народну поезію. Мѣжь козаками було немало людей образованыхъ; многй зъ нихъ складали вѣршѣ, въ якихъ высказували свои враженя, що ихъ зазнали въ битвахъ. Тй вѣршѣ доходили й до приютôвъ, а старцѣ перероблювали ихъ вôдповѣдно до поглядôвъ и смаку народа — такъ повставали думы.

Ще иншй ученй доказують, що творцями думъ були козаки, окалѣчѣлй въ битвахъ; вони складали й спѣвали думы та зъ сего удержували ся.

Думы належить вôдрôжняти вôдъ пѣсень историчныхъ. Ся рôжниця выявляеть ся въ змѣстѣ, формѣ та настрою. Думы е пѣснями верствы козацкои, пѣснѣ историчнй пѣснями простого народа. Въ наслѣдокъ сего въ пѣсняхъ историчныхъ выступають нашй герое (пр. Нечай, Сава, Швачка, про якихъ думы не згадують). А знова тй самй герое (пр. Богданъ Хмельницкій) являють ся въ пѣсняхъ историчныхъ въ вôдмѣнномъ освѣтленю, зъ вôдмѣнною характеристикою, якъ въ думахъ. Се цѣлкомъ зрозумѣле, коли зважить ся, що погляды стремлѣня, та простонароднй идеалы не все були згôднй зъ козацкими.

Настрой думъ въ порôвнаню зъ настроемъ пѣсень е больше поважный и торжественный, що выявляеть ся въ епічнôмъ спокою, подробности и архаізмахъ (старй слова рѣдко або цѣлкомъ не уживанй въ живой мовѣ.)

Всѣхъ думъ, якй заховались е не много, бо лишь 30. Не вчисляють ся тутъ маленькй урывки.

Вôдповѣдно до змѣсту, дѣлять ся думы на чисто обичаевй та историчнй. Першй не мають козацкого характеру а е ихъ 6: про сестру и брата, про вдову и синôвъ, вотчима, козакôвъ, козачку, смерть козака бандуриста; послѣдна творить переходъ вôдъ думъ обичаевыхъ до историчныхъ. Думъ историчныхъ, въ якихъ малюеть ся або якась дѣйсна подѣя або исторична особа е 24: Найстаршй числомъ 15 зъ часôвъ борбы козакôвъ зъ Турками и Татарами, 5 зъ часôвъ Богдана Хмельницкого та борбы зъ Поляками, зъ часôвъ по Хмельницкôмъ 2 думы и малый урывокъ, якій однй причислюють до думъ, другй до пѣсень. Въ кôнци дума Иванъ Богуславець, непевна щодо автентичности.

Якъ бачимо, найбôльше думъ бо половина, заховало ся зъ найдавнѣйшихъ часôвъ, е се доказомъ, що дума завмирала робячи мѣсце пѣсни.

Зъ „Поступу".

— НАШЙ спѣваки за границею. Панна Саломея Крушельницка по выступахъ въ медиоляньскôмъ театрѣ выѣхала до Генуи и спѣвае въ тамошнôй оперѣ, а въ сѣчню ѣде на оперовый сезонъ до Риму. — Панъ Адамъ Дѣдуръ повернувъ недавно зъ полудневои Африки и выступае теперъ въ оперѣ въ Тревізо, а на сѣчень заангажованый до La Scala (въ Медиоланѣ.

Купуйте чимъ скорше
КАЛЕНДАРЬ
Руского Нар. Союза
на 1905 р.

Кождый Русинъ повиненъ мати въ своѣй хатѣ сю прекрасну книжку! Є що у нѣй прочитати, е на що подивити ся. Прочитайте лише, якй гарнй тамъ рѣчи:

1) Вôдозвы и календарска часть.

2) Свята Ольга оповѣдане зъ рускои бувальщины.

3) Оповѣдане зô страйку въ 1902 р.

4) Хитрый народець у тôй Америцѣ, смѣшне оповѣдане зъ руско-американьского житя.

5) Десять точокъ пôдъ розвагу Русинамъ.

6) Оглядъ американьскои Руси за минувшій рôкъ.

7) Головнѣйшй пытаня, котрй завдають людямъ, що хочуть дôстати горожаньскй паперы (citizens-paper)

8) Коротка Исторія Руси зъ образками.

9) Смѣшнй приказки, приповѣдки и смѣшнй оповѣданя.

10) Порады и всячина, цѣкава для кождого.

Кромѣ того є богато образкôвъ зъ російско-японьскои войны, та иньшихъ, а такожъ мапа стародавнои Руси при кôнци Календара.

Сей великій Календарь, котрый мае 224 сторôнъ друку, коштуе всього 35 центôвъ. Тожь нехай кождый поспѣшить ся купити, заки ще не розôбрали люде. Пишѣть по Календарь и посылайте грошѣ лишь на адресу:

Rev. N. Strutynsky,
Box 375, Olyphant, Pa.

Цѣна дуже тана, бо сей великій календарь коштуе всього 35 центôвъ.

K-I-D

— Хочете правовати ся, выставити кому повномочіе, купити або продати маетокъ, дôстати сплатокъ, сколектовати грошѣ вôдъ довжникôвъ або увôльнити ся вôдъ войсковои екзекуцни, пишѣть до John-a Nemeth-a 457 Washington St. New York, N. Y. Вôнъ вамъ всьо зробить якъ найлѣпше и скоро.

Памятайте
на Рускій Нар. Фондъ

„Русины въ Америцѣ".

Така статя зъ 4 образками є надрукована въ англійскôмъ тыждневнику „The Charities", що выходить въ Ню-Йорку. Кромѣ сеи статѣ е тамъ ще слѣдуючй: Вплывъ славяньскои іміграціи на промыслъ, Славяне при твердôмъ углю, При мягкôмъ углю, Словаки въ Америцѣ, Полудневй Славяне, Чехи въ Чікаго, Чехи на фармахъ у Висконсинъ, Якъ мешкають Славяне въ околици Джерзи Сити, Духоборы, Мадяры въ Ню Йорку, Поляки въ Балтиморъ, Литвины въ Америцѣ.

Се цѣкаве число повиненъ собѣ прочитати кождый Русинъ и дати до прочитаня знакомымъ Американцямъ. Коштуе лишь 10 центôвъ. Замовляти въ редакціи „Свободы".

Svoboda
Box 353, Scranton, Pa.

Жертвуйте на Р. Бурсу

ЖЕЛІЗНИЦЯ ЛОРЕЛ ЛАЙН

Трени відходять зі Скрентон в будні даї від 1-ої до 6 ої рано що година, а від 6 рано до 12 в ночи що 20 мінут. В Неділю відходить трен від 1-ої рано до 7 що година, а від 7 рано до 12-ої в ночи що 20 мінут. Від 3.20 до 6.40 пополудни трени ходять що 10 мінут. До Вилксбері їде трен всего 41 мінут, а експресовий, що відходить зі Скрентон (крім Неділь) о 6.36, 8.16 і 10.36 рано а 2.16, 4.36 пополудни їде лиш 33 мінути. Наші кари їдуть до Нейотъ Парку і Пітерсборґ. Ми перевозимо також пакунки.

B. F. WYLY, jr. traffic manager
Scranton Pa.

Друкарня „Свободы"
выконуе
всякй роботы друкарскй
старанно, тано
и на терминъ.
Адресъ:
SVOBODA.
Box 353, Scranton, Pa.

ДОКТОРЪ ПРАВЪ
ЮЛІЯНЪ ЧУПКА,
— адвокатъ, —
3 N. Main Str., Wilkes-Barre, Pa.
P. O. Box 372.

Єго офісъ въ Scranton, Pa. є на 303 Spruce Str. Але до Скрентонъ приѣзджае тôлько кождого понедѣлка и четверга вôдъ години 6-ои до 8-ои вечеромъ.

Всѣ справы американьскй въ повѣтахъ Люзерне и Лякована.

Хто мае справу грунтову, або хоче вôдобрати грошѣ або спадокъ въ старôмъ краю, най удасть ся до адвоката Чупки, бо вôнъ бувъ адвокатомъ въ Галичинѣ.

Всѣ контракты, правнй паперы и повномочія.

Янъ Фишеръ
Новый
Банково-Шифкартовый Дôмъ
отвореный кождого дня вôдъ 7-ои рано до 9-ои вечеромъ пôдъ
ч. 713 Front St., Catasaqua, Pa.

Засылае, купуе и продае старокраевй грошѣ.

Приймае грошѣ до переховання и звертае ихъ кождого часу.

Шифкарты продае до всѣхъ портôвъ Bremen, Hamburg, Rotterdam, Antwerp и на Англію за ту саму цѣну що и компанія.

Продае всѣлякй молитвеннй и забавнй книжки.

Провадить чисто славяньскій, христіяньскій бизнесъ. Вôдвѣдайте его.

Вôнъ е такожь Notary Public — потверджае и выробляе всякй старокраевй контракты скоро безпечно.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

JOHN J. CAMPTON

Католицкій похоронникъ.

Выпайнае тано коричѣ
— ту и на околицю. —

410 WEBSTER STR., - SHAMOKIN PA.

ГАВРІИЛЪ МАЛИНЯКЪ

WHOLESALE

Cor. Franklin & Spruzheim Sts.

SHAMOKIN, PA.

Мае завсѣгды на складѣ свѣже, добре пиво въ великихъ и малыхъ бочôвкахъ зъ найлучшихъ броварôвъ, горѣвки и лікеры найлѣпшого ґатунку.

Братя! замовляйте у свого!

МАЄШЬ КНИЖКИ ДО ОПРАВЫ?

CONDRAD LOTZ,

305 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.

...вляе книжки всѣлякого рода, хочь ...зъ розтрясенѝ. Также робить книж... для братствъ, церковь, бизнесменôвъ ... д. За роботу ґварантуе.

SOCIALISM is the coming issue in politics. You may be for it or against it, but in either case you need to understand it, and so you need to read

The International Socialist Review

Ask your newsdealer for it or send 30 cents for a three month's subscription and a copy of Socialism and Farmers. No free copies.

CHARLES H. KERR & COMPANY, Publishers
56 FIFTH AVENUE, CHICAGO

СЕМАНЪ МИТРЕНКО

готельничій

на River st., OLYPHANT, Pa.

Хочешь выпити гарненько?
Запытай ся де Митренко;
Готель, виску, пиво мае,
Повнѝ склянки доливае
Є цигара, е и галя
На мітинги, на забавы:
Тамъ посидишь, погуляешь,
Вчуешь неодно цѣкаве, —
А що выпешь, то знай брате,
Пôде дальше, якъ у пяты!

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ

Д. ГОЛОДА

38 Green str., JERSEY CITY, N.J.

Кождый Русинъ маючій яку небудь потребу въ Ню Йорку, чи въ околици, повиненъ вступити до того готелю, бо тутъ достане найздоровшѝ и найтаншѝ напитки всякого рода и пораду, де най лучше купити шифкарту.

Dr. F. J. Meek,

(МИКОЛАЙЧИК.)

СПЕЦИЯЛІСТ
СЛАБОСТЕЙ
ЖІНОЧИХ,
ДИТЯЧИХ
І ВЕНЕРИЧНИХ.

Жени при породї дізнають особлившої опіки.

Офіс: 227 N. Shamokin Str. SHAMOKIN, PA. | Телефон Nr. 1673

Юліянъ Копистяньскій

(Julian Kopyscianski)

424 Shamokin Str., ШАМОКІНЪ, ПА.

Перворядный салюнъ рускій. — Найлѣпшѝ напитки можна ту достати, якъ: пиво на шклянки и бутельки, вина розмаитого ґатунку, горѣвки досконалѝ, цигара дуже добрѝ.

Спѣшѣть Братя Русины до свого братчика Юльна!

Выробляе брат... машлѣ, шапки, бôдзнаки, хоругвы, униформы.

Цѣнникъ и пробы высылае даромъ.

Можете писати до насъ по русин... по польски або польски.

R. H. Morgan, 23 N. Main str. SHENANDOAH, PA

Польска Кольон'я въ Державѣ Вирджінія.

Маємо 40.000 акрôвъ урожайнои землѣ вôдъ $... до $15 за акеръ фармы зъ забудованємъ або безъ забудованя, по... або лѣсъ недалеко желѣзницѣ и великихъ мѣстъ, де легко можн... заробити гарный грôшь на всѣхъ плодахъ. Земля є всюд... добра, и кождому добре веде ся. Родить ся добре жито, пшениця, ячмѣнь, овесъ, солодка картофля, кукурудза, тютюнъ. Ов...чѣ: яблока, грушки, сливки, огôрки, мельоны, помідоры и взагалѣ вся огородовина. Вино є таке добре якъ каліфорнійске. Земл... є рôвна, покрыта переважно дубовымъ лѣсомъ. Пасовиска для худобы, овець и т. д. Вода жерельна на кождôй фармѣ 20 стôпъ глубока. Морозôвъ анѣ спеки тутъ нема, цикльоны тутъ незвѣснѝ. Недалеко суть великѝ мѣста якъ Річмондъ, Балтіморъ, Вашінґтонъ, Ню-Йоркъ, Філяделфія. Тысячѣ людей глядае теперь фармы и много вже Полякôвъ закупило вôдъ насъ землю и суть вдоволенѝ. Кождый повиненъ йти на фарму, де кождый є своимъ паномъ, а маєтокъ фармерôвъ є забезпеченый. Фармеры не потребують бояти ся страйку, зменьшеня платнѣ або калѣцтва. Фармы продаемо за готôвку, або на легку сплату, однакъ часть треба зложити готôвкою, а решту на сплату пôсля умовы.

По близшѝ условя пишѣть по польски до

JOHN JELINEK & CO.
1116 Pine Alley, Braddock, Pa.

Напишѣть десьте вычитали се оголошене. 15ʒ05

ВЕЛИКІЙ КОМПАНІЧНЫЙ СТОРЪ

Russian Mercantile Co Ld.

— въ —

SHAMOKIN, PA., 327 Shamokin st.

Найбôльшій рускій компанічный сторъ въ Америцѣ. Заложеный ще въ роцѣ 1889, а теперь побольшеный, украшеный и на ново урядженый. Новый дôмъ великій, красный, котрый компанія купила 1896 року за $18.000 доказуе, що може компанічна робота. — Всѣ розумнѝ Русины належать до тои компании, купують зô свого власного стору значить, спомагають самыхъ себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою $5,500.00 Заряджують нимъ:

Н. Габура, М. Колодѣй.

ИВАНЪ ГЛОВА

JOHN GLOVA (POSTMASTER)

— въ —

Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.

Всякі потрєбнѝ рѣчѐ до житя, якъ также можна купити убраня майнерскѝ и звычайнѝ.

Посылае также грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, тано и безпечно.

Продае шифкарты.

Не вôдъ нынѣ вже знають люде солідного Ивана Глову.

Оденъ зъ найбôльшихъ броварôвъ въ Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПОСОБЪ, БЕЗЪ ВСЯКИХЪ ПРИМѢШОКЪ.

Хто лишь разъ попокоштуе сего пива, то иншого вже не хоче пити.	Голова вôдъ него нѣколи не болить, бо есть здорове и поживне.

НЕ ТРЕБА ЕГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,

LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854.

Перша Руск Торговля и Рукодѣльня

РИЗЪ И ЗНАРЯДÔВЪ ЦЕРКОВНЫХЪ

у Львовѣ

поручае богато заосмотреный складъ всѣлякихъ товарôвъ церковныхъ.

Принимае замовленя на всякѝ роботы зо золота, срѣбла, бронзу и иньшихъ металѣвъ, якъ также до вôдновленя, позолоченя з. посрѣбленя всякѝ церковнѝ и домашнѝ ...ряды.

Все Всякѝ посылки полагоджуе вôдворотною почтою. ...онуе въ найкоротшомъ часѣ и по найнизшой цѣнѣ. ...а жадане высилае цѣнника богато ілюстрованѝ.

Е. Спожарскій и В. Устеньскій,
ул. ...ска Ч. 1., Львовъ, Austria, Galicia.

СВѢТО... ВЫСТАВА ВЪ ST. LOUIS

Кождый, хто зъ Братôвъ-Русинôвъ приѣде звидѣти славну свѣтову выставу въ St. Louis, Mo. нехай не пожалуе зайти до

перворядного руского салону А...ЕКС. ВАЛЕВСКОГО

а тамъ ...айде все здоровѝ напитки та цигар... добру пора..., що найголовнѣйше: ...помôчь и услугу черезъ цѣлый ...

Также прига... ...я ласкавôй памяти, що спродае шіфкарты и высилае ...ѝ а добрѝ ... до краю.

Aleksander Walews...
175 St. George St., St. Lo... Mo.
Bell 'Phone Blue 1254.

Гей Русины! чи знає... рогу до дешевого и до... на? Она веде просто до...

Юрія Хил...

въ OLYP...

Вы его певно добре з... знайдете одинокій, най... сутшій и наймоднѣйш... убраням. Купите добре... скоро а безпечно пôшле... старого краю. Не гадайте... вже все — нѣ! Вôнъ мае... лѣйшій салунъ въ мѣстѣ...

Anthracite Ho...

Тамъ доперва погост... ся, якъ въ рôдной бабки... весѣлю.

РЕСТАВРАЦІЯ И КАВЯРНЯ

TROMETTER'S

(Трометеръ)

при Рединьскôмъ дипô въ Shamokin, P...

Снѣданя, Обѣды, Вечер...

Въ кождôмъ часѣ можна до... такъ горячѝ якъ и зимнѝ перекуски. Потравы прилагодженѝ на европейскій способъ, дуже смачно. Услуга солідна. Окремѝ комнаты для родин... Найлучшѝ вина, пива, лікеры, горѣвки и всѣ можливѝ напитки. Цѣна дуже мала.

ДОВОДЫ И БЛАГОДАРЕНІЯ.

Одными только доводами лѣкаръ може доказати, що въ ...честности вылѣчилъ хорыхъ людей. Читайте оголошенья другихъ лѣкарей, но въ ни... не знайдете, п... бы другій лѣкаръ малъ доводы або благодаренія своихъ паціен...ъ. Длятого-т... понеже хвалятся только, що суть укôнчеными лѣкарами, а не... ...зъ слабости только не вылѣчатъ; но побольшатъ, то чи-жь тіи лѣкари могу... мати дово... вдячности и благодаренія? Николи!

Мы зновъ, которыи дбаемо о здоровье нашего народу, щобы онъ ... былъ дираный т. з. старокраевыми и военными докторами—обманцями, ра...мо всѣ хорымъ Русинамъ удаватись только до:

ПРОФ. Д-РА Е. С. КОЛЛИНСА,

диплъомованого доктора зъ Нью-Іоркского университету,

...которому цѣлый свѣтъ завдячуе повне и цѣлковите вылѣченье хор...

Для того подаемо тутъ колька найновѣйшихъ листôвъ, въ которыхъ наш... братья и сестры благодарятъ професорови КОЛЛИНСОВИ за цѣ...ковите вылѣченье ихъ изъ тяжкой недуги.

Вылѣченый зъ тяжкой внутренной хоробы и ревматизму.

Стефанъ Урбанъ.
Box 287, Great Falls, Mont.

Дитинячіи сухоты.

Почт. г-не проф. Коллинсъ!

Благодарю за лѣкарства, которыи выслано для моей доньки. Я страшно журился тымъ, що моя донька не выйде зъ той хороты. Однакъ теперь я переконался, що по Вашихъ лѣкарствахъ она чѣмъ разъ лѣпше выглядае и вже майже цѣлкомъ здорова. Для того прошу принять мое сердечне благодареніе. Я буду розголошувати Ваше имя помежи моими знакомыми.

Съ почтеніемъ,
Іосифъ Понѣлъ,
Box 12, Fernie, B. C. Canada

Вылѣчена зъ хроничной жолудковой слабости, болю головы и внутренныхъ женскихъ устроевъ.

Марія Боднарска,
Cliffwood, ...

Кашель, боль перси, крижей, жолудка и нестравность.

Сердечне благодареніе засылаю проф. Коллинсови за вылѣченье моей слабости. Если бы не ваша помощь, я певно не бачилъ бы вже денного свѣтла

Михаилъ Денько, *Box 32 Orbiston, Ohio.*

Нервовостъ и боль головы.

Ласкавый докторе! Доношу вамъ, що лѣкарства Ваши я получила въ належитомъ порядку и по ужитю ихъ сей часъ чуюсь лѣпше и здоровше за що складаю сердечну подяку.

Анна Смитъ, *Ermandale, Ind.*

Скрофулы [пырщи].

Не маю словъ къ благодаренію д-ру Коллинсу за вылѣченье моей хороты, б... страшно докучали менѣ скрофулы. Тепер... есмь цѣлкомъ чистый.

І. Беницкій,
Cement Works B...x ..., Hannibal, ...

Выпуклина и боль утробы.

Почт. г-не проф. Коллинсъ! Зъ велик... радостію дѣлюсь зъ вами вѣстію, що ... вашого лѣкарства я цѣлковито выздоро... вѣлъ и не потребую носити поясъ. Сла... такому докторови! Съ почтеніемъ,

Андрей Бога
186 *West Rothl...r*

Доводôвъ о вылѣченью секретныхъ хоробъ не можемо навести, понеже въ томъ часѣ ... паціентôвъ. Тысячи выздоровленыхъ людей посвѣдчаютъ высокое знанье и практику проф. д-ра КОЛЛИНСА, яко одинокого доктора, который ручитъ за цѣлковите вылѣченье всяки... слабостей

СЕКРЕТНЫ ХОРОБЫ МУЖЧИНЪ И ЖЕНЩИНЪ.

Професоръ КОЛЛИНСЪ лѣчитъ власнымъ способомъ такъ, що нема такого паціента, ко...рого бы своею методою не вылѣчилъ. Для того если кто есть хорый на яку будь слаб... повиненъ ей докладно описати въ родной мовѣ и заадресовати листъ:

PROF. DR. E. C. COLLINS,
140 W. 34th Street, NEW YORK, N. Y.

УВАГА: Проф. Коллинсъ по докладнôмъ справдженю вашой хороты и на жаданье діагнозы пошле вамъ пор... пораду и такіи лѣкарства, которыи въ короткôмъ часѣ цѣлковито и на все вылѣчатъ вашу хороту. ...тое не занедбуйте своихъ хоротъ.

Офисовыи годины: Отъ 10 рано до 5 вечеромъ, а въ недѣлю отъ 10 рано до 1 пополудни.